

luev

02

---

documents: Llei d'Ús i Ensenyament
del Valencià.
Elaboració i desplegament

ACADÈ
MIAVA
LENCI
ANADÈ
LALLE
NGUA~

Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.
Elaboració i desplegament

Col·lecció Documents, 2

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Editat per: AVL - Generalitat Valenciana

I.S.B.N.: 84-482-3654-8

Depòsit legal: V-4902-2003

Impressió: Textos i Imatges S.A.

Tel.: 96 313 40 95

Índex

Presentació	7
Procediment d'elaboració de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià	9
Projecte de Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià	15
Informe de la Ponència del Projecte de Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià	37
Dictamen de la Comissió d'Educació i Cultura sobre el Projecte de Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià	55
Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià	87
Decrets que ha desplegat la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià	111

Presentació

El llibre que teniu a les mans vol ser el millor homenatge a una llei que ara, en complir-se el vintè aniversari, és motiu d'anàlisi i estudi per la importància que ha tingut, i té, en el conjunt de la societat valenciana.

La Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià va ser un indubtable pas avant en la recuperació de la nostra llengua, però sobretot en la introducció del valencià a les escoles. Hui, dos dècades després, la LUEV ha donat uns fruits notables entre la nostra joventut, que parla, llig i escriu en valencià.

Si en estos vint últims anys hem avançat prou, encara cal anar fent camí. L'etapa actual requerix nous esforços per a continuar una labor que mai tindrà fi. L'ensenyament del valencià i en valencià serà sempre la millor garantia de la pervivència de la llengua. Eixe és un bon desig.

El valencià és qüestió de tots, de tota la societat valenciana que ha d'estimar el seu patrimoni cultural més valuós. Estem d'acord que el valencià està més viu que mai, però també és cert que correm el perill de perdre'l si no som capaços de mantindre l'esperit, la sensibilitat i l'orgull de comptar amb una llengua pròpia.

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua desitja amb este segon llibre de la col·lecció «Documents» retre un reconegut homenatge a tots els que feren possible la llei i a tots els que, al llarg d'estos vint anys, l'han portada a la pràctica amb dedicació i voluntat de servei a la Comunitat Valenciana.

ASCENSIÓ FIGUERES GÓRRIZ
Presidenta de l'AVL

Procediment d'elaboració de la Llei d'Ús
i Ensenyament del Valencià

La Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià va ser la quarta llei aprovada per les Corts Valencianes després de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i de la celebració de les primeres eleccions a les Corts Valencianes en maig del 1983.

Prèviament a l'aprovació de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, les Corts Valencianes aprovaren tres lleis que econòmicament eren necessàries per a la posada en marxa de les institucions autonòmiques. Es tractava de la Llei 1/1983, de 28 de juliol, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per al 1983; la Llei 2/1983, de 4 d'octubre, per la qual es declaren d'interès general per a la Comunitat Valenciana determinades funcions pròpies de les diputacions provincials, precisament als efectes de la seua incorporació als pressuposts de la Generalitat, i, finalment, la Llei 3/1983, de 8 de novembre, de Bases de Taxes de la Generalitat Valenciana, la qual permetia al Consell dictar, com així va fer l'any següent, el Decret

Legislatiu de 22 de desembre del 1984, pel qual s'aprovava el text articulat de la Llei 6/1984, de 26 de juny, de Bases de Taxes de la Generalitat Valenciana.

Per tant, la primera Llei estrictament de decisió política aprovada per les Corts Valencianes, a iniciativa del Govern, va ser la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

El Govern Valencià, en la reunió del dia 29 de juliol del 1983, va aprovar el projecte de llei, el qual fou tramès a les Corts Valencianes, que, després de les vacances parlamentàries, en la primera reunió celebrada per la Mesa el dia 17 de setembre, van tramitar este projecte de llei i van acordar, de conformitat amb el Reglament, la seua tramesa a la Comissió d'Educació i Cultura de les Corts Valencianes, perquè iniciara la seua tramitació.

El projecte de llei fou publicat amb la decisió de la Mesa en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* número 9, de 17 de setembre. Esta publicació obria el termini de presentació d'esmenes, de les quals corresponien 51 al Grup Parlamentari Popular, 22 al Grup Parlamentari Comunista i 3 al Grup Parlamentari Socialista. Respecte a això, convé recordar que la composició de les Corts Valencianes en eixa primera legislatura, després de les eleccions de maig, era la següent: Grup Parlamentari Socialista, 51 diputats; Grup Parlamentari Popular, 32 diputats, i Grup Parlamentari Comunista, 6 diputats.

Finalitzat el termini de presentació d'esmenes, la Comissió d'Educació i Cultura acordà la designació de la ponència que havia d'informar sobre l'esmentat projecte de llei. Esta comissió es trobava integrada pels diputats senyors José Asensi Sabater, Alfredo Cadroy Gil i Ferran Vidal Gil, pel Grup Parlamentari Socialista; Juan Marco Molines i José Cholbi Diego, pel Grup Parlamentari Popular, i Vicent Zaragoza Meseguer, pel Grup Parlamentari Comunista. Esta ponència, reunida el dia 13 d'octubre, va emetre l'informe preceptiu, el qual consistix en la sistematització de les 76 esmenes presentades, en funció de l'estructura de projecte de llei i de conformitat amb el que preveia l'article 108.1 del Reglament de les Corts Valencianes vigent en eixe moment.

El següent pas dins del procediment parlamentari era el debat en comissió. Convocada la Comissió d'Educació i Cultura el dia 4 de novembre, en la sala de reunions de les Corts situada en els locals annexos, en el carrer Avellanes, núm. 14, es va debatre el projecte de llei en funció de les esmenes presentades, debat que donà com a resultat el dictamen arrel·legat per esta publicació, en el qual estan incorporades les esmenes que foren acceptades o transaccionades. En total, s'acceptaren 13 esmenes de les 76 presentades i 6 van ser transaccionades. Finalitzat el debat, els grups parlamentaris disposaren del termini preceptiu per a

poder mantindre esmenes o presentar vots particulars. Aquells grups les esmenes dels quals no foren acceptades en el curs del debat celebrat en comissió, tenien l'oportunitat de mantindre-les per a la seua defensa davant del Ple. Així mateix, els grups parlamentaris que havien vist modificat el text del projecte de llei per la incorporació d'alguna de les esmenes i preferien el manteniment del text originari, podien plantejar vots particulars. Com a conseqüència de tot això, el Grup Parlamentari Popular va mantindre 27 de les 51 esmenes i presentà al mateix temps 2 vots particulars, i el Grup Parlamentari Comunista, de les seues 22 esmenes, en va mantindre 10.

Així, el dictamen de la Comissió d'Educació i Cultura de les Corts Valencianes del Projecte de Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià constava en el moment del seu debat davant del Ple de dos documents diferenciats. D'una banda, el text del projecte de llei ja amb les esmenes aprovades i incorporades com a conseqüència del debat en comissió, i, d'una altra, la relació d'esmenes i vots particulars que els grups parlamentaris desitjaven mantindre per a la seua defensa davant del Ple.

A continuació, s'ha de destacar del procés d'elaboració i aprovació de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià el fet transcendental que els tres grups parlamentaris de les Corts Valencianes volgueren la celebració d'una sessió plenària fora de l'habitual seu del Saló de Corts de la Generalitat, que les Corts utilitzaven en aquell moment, i es va elegir la ciutat d'Alacant. Concretament, la Diputació d'Alacant va oferir el seu Saló de Plens, on es va celebrar durant els dies 17 i 18 de novembre una sessió plenària on monogràficament es va debatre i aprovar la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

El Ple s'inicià a les cinc de la vesprada del dia 17 de novembre. El debat es va estendre durant tota la vesprada, fins a les 22.30 hores, i es va arribar a l'article 18. L'endemà, a les deu del matí, es va reprendre la sessió, també en la Diputació d'Alacant, i va continuar el debat de la llei, el qual finalitzà a les 14.40 hores, amb l'aprovació de la llei per 55 vots a favor, cap en contra i 30 abstencions.

A continuació intervingueren els portaveus dels grups parlamentaris per a procedir a l'explicació del vot i, finalment, hi hagué una curta intervenció, tant per part del conseller de Cultura, Educació i Ciència, l'Honorable Senyor Ciprià Ciscar Casaban, com per part del president de la Generalitat, el Molt Honorable Senyor Joan Lerma i Blasco.

LLUÍS AGUILÓ I LÚCIA
Lletrat-Secretari General

Projecte de Llei d'Ús i Ensenyament
del Valencià

NOTA: S'ha reproduït fidelment, tal com va ser publicat en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes*, el text corresponent al Projecte de Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'article 3.^r de la Constitució espanyola de 27 de desembre de 1978, després de proclamar en el número 1 que «el castellà és la llengua oficial de l'Estat» i que «tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret a usar-la», disposa en el número 2 que «les altres llengües espanyoles seran també oficials a les respectives Comunitats Autònomes d'acord amb els seus Estatuts» i afegeix en el número 3 que «la riquesa de les distintes modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció».

L'article 148.1-17 del text constitucional estableix que les Comunitats Autònomes podran assumir competències en matèria de «foment i cultura, recerca i, si fa el cas, ensenyament de la llengua de la Comunitat Autònoma».

També en el número 3 de l'article 20 de la Constitució que disposa la futura regulació, mitjançant llei, de l'organització i control parlamentari dels mitjans de comunicació social de dependència pública, i garanteix l'accés a aquests mitjans dels grups socials i polítics significatius, precisa que es farà tot respectant el pluralisme de la societat i de les diverses llengües d'Espanya.

II

Durant l'etapa preautonòmica, instaurada a l'actual Comunitat Valenciana pel Reial Decret 10/1978, de 17 de març, es dictaren el Reial Decret 2.003/1979, de 3 d'agost i l'Ordre de desplegament de 7 de juliol de 1979, regulant la incorporació de la llengua valenciana al sistema d'ensenyament del País Valencià, aquesta normativa que tenia com antecedent el Decret 1.433/1975, de 30 de maig, regulador de la incorporació de les llengües nadiues als programes dels centres d'Educació Preescolar i General Bàsica, era de caràcter conjuntural i transitòria en tant que la definitiva regulació de la matèria lingüística havia de ser obra de la futura Comunitat Autònoma.

III

Assolida l'Autonomia de la Comunitat Valenciana per la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, aprovatòria de l'Estatut, la matèria lingüística és objecte de regulació especial en l'article 7.º, el qual estableix:

U. Els dos idiomes oficials de la Comunitat Autònoma són el valencià i el castellà. Tothom té dret a conèixer-los i a usar-los.

Dos. La Generalitat Valenciana garantirà l'ús normal i oficial d'ambdues llengües, i adoptarà les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el coneixement.

Tres. Ningú no podrà ser discriminat per raó de la seua llengua.

Quatre. Hom otorgarà protecció i respecte especials a la recuperació del valencià.

Cinc. La llei establirà els criteris d'aplicació de la llengua en l'Administració i l'ensenyament.

Sis. Hom delimitarà per llei els territoris en els quals predomine l'ús d'una llengua o de l'altra, així com els que puguen ser exceptuats de l'ensenyament i de l'ús de la llengua pròpia de la Comunitat.

D'altra banda, l'article 34.4 de l'Estatut d'Autonomia atribueix a la Comunitat Valenciana la competència exclusiva en matèria de cultura i l'article 35 de la competència plena en matèria d'ensenyament.

La correcta concreció i efectivitat dels mandats constitucionals i estatutaris precisen, doncs, d'un necessari desplegament legislatiu, missió que aconsegueix la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

IV

Justificada la necessitat de regular aquesta matèria des del punt de vista legal, hi ha altres raons que motiven aquest text legislatiu.

La Generalitat Valenciana té un compromís irrenunciable en la defensa del patrimoni cultural de la Comunitat Autònoma i d'una manera especial amb la recuperació del valencià, llengua històrica i pròpia del nostre poble, del qual constitueix la més peculiar senyal d'identitat.

Davant la situació diglòssica en què està immersa la major part de la població, conseqüent a la situació de sotmetiment del valencià durant gairebé tres-cents anys, la Generalitat, com a subjecte fonamental en el procés de recuperació de la plena identitat del poble valencià, té el dret i el deure de retornar la nostra llengua a la categoria i el lloc que mereix, acabant amb la situació de deixadesa i deterioració en què es troba. La nostra irregular situació sociolingüística exigeix una actuació legal, que sense tardar, acabe amb la postració i propicie l'ús i ensenyament del valencià per tal d'assolir l'equiparació amb el castellà.

Aquesta llei tracta de superar la relació de desigualtat que hi ha entre les dues llengües oficials de la nostra Comunitat Autònoma, en disposar les mesures pertinents per impulsar l'ús del valencià a tots els camps de la nostra societat, i especialment a l'Administració i l'ensenyament com a vehicles de llur recuperació. La finalitat última de la Llei és assolir, mitjançant la promoció del valencià, l'equiparació efectiva amb el castellà i garantir l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes en condicions d'igualtat i desterrar qualsevol forma de discriminació lingüística.

I des d'un altre aspecte, la Llei és el compliment d'un dels punts del programa del govern valencià que va assumir, amb la confiança de les Corts Valencianes, el compromís de garantir, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia, l'ús normal i oficial d'ambdues llengües i d'otorgar la protecció i respecte especial a la recuperació del valencià. El President de la Generalitat, en el discurs d'investidura, va anunciar la remissió a les Corts Valencianes d'un Projecte de Llei sobre l'ensenyament del valencià, delimitació de les zones lingüístiques així com la determinació de criteris per a l'aplicació del valencià a l'Administració, objectius que recull la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

V

Prenent com a base els mandats constitucionals i estatutaris abans esmentats, que informen els principis generals d'aquesta Llei, s'articulen les declaracions programàtiques i es perfilen els objectius específics en el Títol Preliminar. Així, doncs, es declara que el valencià és llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i el dret que tots els ciutadans tenen a conèixer-la i usar-la amb plens efectes jurídics, de la mateixa manera que si ho feren en castellà. Resta garantida la tutela judicial d'aquest dret i proscriu qualsevol discriminació per raó de llengua.

Partint dels principis inspiradors de la Llei, el text s'articula en Cinc Títols sota les rubriques «De l'ús del valencià», «del valencià a l'ensenyament», «De l'ús del valencià als mitjans de comunicació social», «De l'actuació dels poders públics» i «Dels territoris predominantment valencià-parlants i castellano-parlants».

VI

El Títol Primer dedica el primer Capítol a l'ús oficial del valencià a l'Administració Pública. Hom estableix la redacció i publicació bilingüe de les lleis que aproven les Corts Valencianes i la plena validesa de les actuacions administratives i forenses realitzades en valencià. Es faculta a tot ciutadà a usar i exigir la llengua oficial elegida en llurs relacions amb l'Administració Pública, inclosa la instància judicial. Es disposa, també, la plena validesa dels documents públics redactats en valencià en regular-se els assentaments i el lliurament de certificacions.

Hom atribueix al Consell, d'acord amb els procediments legals establerts, la determinació dels noms oficials dels municipis i topònims en general. Es disposa que els empleats de

les empreses de caràcter públic i serveis públics depenents de l'Administració directament relacionats amb el públic hauran de conèixer suficientment el valencià per tal d'atendre amb normalitat el servei.

El Capítol Segon fa referència a l'ús normal del valencià pels ciutadans en llurs diverses activitats.

VII

No hi ha cap dubte que aquesta perspectiva d'equipament lingüístic i de recuperació del valencià que la Llei contempla, té especial relleu en la incorporació del valencià a l'ensenyament en tots els nivells educatius sobre els que la Generalitat té competències, com a factor fonamental per fer realitat el dret que tot ciutadà té a conèixer i usar el valencià. A aquest aspecte es dedica el Títol Segon de la Llei, el Capítol primer del qual disposa l'obligatorietat de la incorporació a l'ensenyament en tots els nivells educatius, tret dels territoris castellano-parlants en què la incorporació esmentada es farà de manera progressiva, en atenció a la particular situació sociolingüística.

El valencià i el castellà són declarades llengües obligatòries en els Plans d'ensenyament dels nivells no universitaris, i hom mirarà que els escolars reben els primers ensenyaments en la llengua habitual i que els alumnes assolesquen un coneixement oral i escrit d'ambdues llengües en nivells d'igualtat. S'estableix també que el professorat haurà de conèixer ambdues llengües oficials, amb previsió de l'adaptació dels plans d'estudis per a la capaciació deguda.

Això no obstant, des de la consciència que l'aplicació inflexible i immediata de l'obligatorietat de l'ensenyament del valencià a tot l'àmbit de la Comunitat Valenciana podria, en tractar d'esmenar una injustícia històrica, causar-ne una altra, atesa la situació lingüística present, el Capítol Segon d'aquest Títol regula les excepcions a contemplar en l'aplicació esmentada. Així, s'hi preveu la supressió de l'obligatorietat de l'ensenyament del valencià tant als territoris valenciano-parlants, en les circumstàncies justificades que s'estableixen, com en els castellano-parlants en els quals la incorporació progressiva del valencià a l'ensenyament ve acompanyada de la facultat de pares i tutors d'alumnes per obtenir voluntàriament per a aquests l'exempció de l'ensenyament.

D'aquesta manera, la llei, des del més absolut respecte als drets d'aquells ciutadans la llengua habitual dels quals és el castellà, facilita l'extensió del coneixement del valencià a tota la nostra societat, sense distincions, atés que la llengua valenciana és part substancial del patrimoni cultural de tota la nostra societat, i la recuperació i extensió del seu ús com un dels factors de retrobament de la nostra identitat de poble, ens pertoca també a tots els valencians, independentment de la llengua habitual de cadascú.

VIII

Al Títol tercer, es reconeix el dret que tots els ciutadans tenen de ser informats pels mitjans de comunicació social, tant en valencià com en castellà i a utilitzar indistintament ambdues llengües quan hagen d'usar-los, i s'atribueix al Consell la promoció i la utilització del valencià en aquests mitjans, vetlant per una adequada presència del valencià en aquells depenents de la Generalitat.

IX

El Títol quart contempla l'actuació dels poders públics en el foment de l'utilització del valencià en les activitats administratives i el seu coneixement pels funcionaris i empleats públics. Hom preveu la possibilitat de bonificacions fiscals als actes i manifestacions relacionats amb el foment, divulgació i extensió del valencià. Es contempla la concertació d'acords amb l'Administració de Justícia per a la utilització del valencià als jutjats i tribunals, i amb l'Administració de l'Estat per a l'ús en els registres no subjectes a competència de la Generalitat Valenciana. Hom atribueix al Govern Valencià la direcció tècnica i coordinació del procés d'aplicació de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

X

El Títol cinqué conté la determinació dels Territoris predominantment valenciano-parlants i castellano-parlants, als efectes d'aplicació de la Llei, sense perjudici que es pugua procedir-ne a la revisió i sense que en siga obstacle perquè qualsevol ciutadà de la nostra Comunitat pugua fer efectiu el dret a conèixer i usar el valencià.

Per a la inclusió dels termes municipals en cada zona lingüística s'ha prè de base el mapa i la relació de poblacions confeccionada per l'Institut de Filologia Valenciana de la Universitat Literària de València.

XI

En les Disposicions Transitòries s'estableix el termini de tres anys perquè en les distintes àrees de l'Administració Valenciana es duguen a terme les disposicions d'aquesta Llei, acceptant els terminis establerts en els pactes a convenir amb les altres àrees de l'Administració. També es contempla el pas de la situació actual a la derivada de l'aplicació de la Llei respecte al professorat en formació i en actiu.

La Llei conté, també, una Disposició Derogatòria i una altra Final que autoritza al Govern Valencià a desplegar reglamentàriament l'aplicació de la Llei i estableix la data inicial de l'entrada en vigor.

PROJECTE DE LLEI D'ÚS I ENSENYAMENT DEL VALENCIÀ

TÍTOL PRELIMINAR

PRINCIPIS GENERALS

Article primer.

U. La present Llei té per objecte genèric complimentar i desplegar allò que disposa l'article seté de l'Estatut d'Autonomia quan regula l'ús normal i oficial del valencià a tots els àmbits de la convivència social, així com el seu ensenyament.

Dos. Per aixó, són objectius específics de la present Llei els següents:

- a) Fer efectiu els drets de tots els ciutadans a conèixer i usar el valencià.
- b) Protegir la seua recuperació i garantir l'ús normal i oficial.
- c) Regular els criteris d'aplicació del valencià a l'Administració, mitjans de comunicació social i ensenyament.
- d) Delimitar els territoris en els quals predomine l'ús del valencià i del castellà.
- e) Garantir, d'acord amb principis de gradualitat i voluntarietat, el coneixement i ús del valencià a tot l'àmbit territorial de la Comunitat.

Article dos. El valencià és llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i en conseqüència, tots els ciutadans tenen dret a conèixer-lo i a usar-lo, oralment i per escrit, tant en les relacions privades com en les relacions amb les instàncies públiques.

Article tres. Sense perjudici de les excepcions regulades al Títol II l'ús del valencià pels ciutadans en llurs relacions tant públiques com privades, produeix plens efectes jurídics, igual com si fossen expressats en castellà, sense que pugua derivar-se de l'exercici del dret a expressar-se en valencià, qualsevol forma de discriminació o exigència de traducció.

Article quart. En cap cas ningú no pot ésser discriminat pel fet d'usar qualsevol de les dues llengües oficials.

Article cinqué. Els ciutadans tenen el dret a obtenir dels jutges i tribunals protecció del dret a usar la seua llengua, d'acord amb el que disposa la legislació vigent.

Article sisé. L'Administració adoptarà les mesures que calguen per impedir la discriminació de ciutadans o activitats pel fet d'usar qualsevol de les dues llengües oficials, així com per garantir l'ús normal, la promoció i el coneixement del valencià.

TÍTOL PRIMER DE L'ÚS DEL VALENCIÀ

CAPÍTOL PRIMER De l'ús oficial

Article seté.

U. El valencià, com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de la Generalitat i de la seua Administració Pública, de l'Administració Local i de les altres Corporacions i Institucions Públiques depenents de la Generalitat.

Dos. El valencià i el castellà són llengües oficials a la Comunitat Valenciana i, com a tals, llur utilització per l'Administració es farà en la forma regulada per la Llei.

Article vuité. Les Lleis que aproven les Corts Valencianes seran redactades i publicades en ambdues llengües.

Article nové.

U. Seran vàlides i amb plena eficàcia jurídica totes les actuacions administratives realitzades en valencià a l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

Dos. Particularment tindran eficàcia jurídica els documents redactats en valencià, en els quals es manifeste l'activitat administrativa, així com els impresos i formularis emprats per les Administracions Públiques en llur actuació.

Article deu. Al territori de la Comunitat Valenciana, tots els ciutadans tenen el dret a adreçar-se i relacionar-se amb la Generalitat, amb l'Administració Civil de l'Estat, amb els ens locals i altres de caràcter públic en valencià.

Article onze.

U. En les actuacions administratives iniciades a instància de part, i si n'hi ha altres interessats i així ho sol·licitaren, l'Administració actuant, haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que demanen, qualsevol que fos la llengua oficial en què se l'hagués iniciat.

Dos. De la mateixa manera, qualsevol que siga la llengua oficial usada, als expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i altres actuacions es faran en la llengua indicada pels interessats.

Article dotze.

U. D'acord amb el que disposa la present Llei, tots els ciutadans tenen el dret de poder adreçar-se a l'Administració de Justícia en la llengua oficial que creguen convenient d'usar, sense que se'ls puga exigir cap mena de traducció, i sense que se'n puga seguir endarreriment o demora en la tramitació de llurs pretensions.

Dos. Totes les actuacions, documents i escrits realitzats o redactats en valencià davant els Tribunals de Justícia i les que aquests duguen a terme en la mateixa llengua, tenen plena validesa i eficàcia.

Article tretze.

U. La redacció dels documents públics es farà en valencià o en castellà a indicació de l'otorgant i, si en foren més, en la que elegiren de comú acord.

Dos. En tot cas, es redactaran en castellà les còpies o certificacions dels documents que hagen de tenir efecte fora del territori de la Comunitat Valenciana.

Tres. En la resta de casos, les còpies i certificacions seran lliurades en la llengua sol·licitada per l'interessat o requerent, i els notaris i altres fedataris públics hauran de traduir, quan s'escaiga, les matrius i els originals.

Article catorze. Els assentaments que s'hagen de realitzar a qualsevol Registre Públic es faran en la llengua oficial sol·licitada per l'interessat o els interessats de comú acord. Si no se sol·licités cap llengua en particular s'hi farà en la que s'haja declarat, otorgat o redactat el document a assentar.

Article quinze.

U. Correspon al Consell de la Generalitat Valenciana, d'acord amb els procediments legals establerts, determinar els noms oficials dels municipis, territoris, nuclis de població, accidents geogràfics, vies de comunicació interurbanes i topònims de la Comunitat Valenciana. El nom de les vies urbanes serà determinat pels Ajuntaments corresponents.

Dos. Les denominacions adoptades pel Consell, d'acord amb el que es disposa al número anterior, seran legals a tots els efectes i es procedirà a la retolació pública acordada en la forma en què reglamentàriament es determine, respectant en tots els casos les normes internacionals subscrietes per l'Estat en aquesta matèria.

Article setze. Les empreses de caràcter públic, així com els serveis públics directament depenents de l'Administració, han de garantir que els empleats que tenen relació directa amb el públic tinguen el coneixement suficient del valencià per atendre amb normalitat el servei que els és encomanat.

CAPÍTOL SEGON

De l'ús normal

Article dèsset. Tots els ciutadans tenen el dret a expressar-se en valencià a qualsevol reunió, així com a desplegar en valencià llurs activitats professionals, mercantils, laborals, sindicals, polítiques, religioses, recreatives i artístiques.

TÍTOL SEGON DEL VALENCIÀ A L'ENSENYAMENT

CAPÍTOL PRIMER

De l'aplicació del valencià a l'ensenyament

Article divuit.

U. La incorporació del valencià a l'ensenyament és obligatòria en tots els nivells educatius. Als territoris castellano-parlants que es relacionen al Títol V, la incorporació esmentada s'hi farà de forma progressiva, atenent a la situació sociolingüística particular, de la manera que reglamentàriament siga determinada.

Dos. El valencià i el castellà són llengües obligatòries als Plans d'Ensenyament dels nivells no universitaris, tret de l'excepció feta al número u.

Article dènou.

U. Hom tendirà, en la mesura de les possibilitats organitzatives dels centres, a què tots els escolars reben els primers ensenyaments en la llengua habitual, valencià o castellà.

Dos. Malgrat això, i sense perjudici de les excepcions regulades a l'article vint-i-quatre, al final dels cicles en què es declara obligatòria la incorporació del valencià a l'ensenyament i qualsevol que haja estat la llengua habitual en iniciar els estudis, els alumnes han d'estar capacitats per utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà.

Article vint. L'Administració prendrà les mesures que calguen per impedir la discriminació dels alumnes per raó de la llengua que els siga habitual.

Article vint-i-u. Haurà d'incloure's obligatòriament l'ensenyament del valencià als Programes d'Educació Permanent d'Adults.

Article vint-i-dos. Els ensenyaments especialitzats, als programes dels quals s'ensenye llengua, haurà d'incloure's obligatòriament l'ensenyament del valencià.

Article vint-i-tres.

U. Atesa la cooficialitat del valencià i del castellà, els professors han de conèixer les dues llengües.

Dos. Els professors que quan entre en vigor aquesta Llei no tinguen un coneixement suficient del valencià seran capacitats progressivament mitjançant una política fonamentada en criteris de voluntarietat, gradualitat i promoció professional.

Tres. Els Plans d'Estudis dels centres de Formació del Professorat hauran d'incloure el valencià de manera que tots els professors en acabar els seus estudis tinguen un coneixement del valencià, oral i escrit, en igualtat amb el que es tinga en castellà.

Quatre. La reglamentació reguladora de l'accés del professorat als Centres Públics i Privats, establirà el sistema perquè tots els professors de nou ingrés posseesquen les condicions fixades al número u d'aquest article.

CAPÍTOL SEGON

De les excepcions

Article vint-i-quatre.

U. L'obligatorietat d'aplicar el valencià a l'ensenyament en els territoris assenyalats com de predomini valencià-parlant al Títol Cinqué, restarà sense efecte de manera individual quan els pares o tutors que ho sol·liciten acrediten fefaentment residència temporal a aquest territori i expressen, en formalitzar la inscripció, el desig que els seus fills o tutelats siguen eximits de l'ensenyament del valencià.

Dos. El Consell de la Generalitat Valenciana introduirà progressivament l'ensenyament del valencià als territoris de predomini lingüístic castellà relacionats al Títol V, i afavorirà totes les iniciatives públiques i privades que contribueixen a la finalitat esmentada. Tot açò, sense perjudici que els pares o tutors residents a les zones susdites puguen obtenir l'exempció de l'ensenyament del valencià per a llurs fills o tutelats, quan així ho sol·liciten en formalitzar-ne la inscripció.

TÍTOL TERCER

DE L'ÚS DEL VALENCIÀ ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

Article vint-i-cinc.

U. El Consell de la Generalitat Valenciana vetllarà perquè el valencià tinga una adequada presència a les emissores de ràdio i televisió i altres mitjans de comunicació gestionats per la Generalitat Valenciana, o sobre els quals tinga competències, d'acord amb el que disposa la present Llei.

Dos. Impulsarà l'ús del valencià a les emissores de ràdio i televisió.

Tres. Fomentarà les manifestacions culturals i artístiques realitzades en valencià.

Article vint-i-sis.

U. Tots els ciutadans tenen el dret d'ésser informats pels mitjans socials de comunicació tant en valencià com en castellà.

Dos. De la mateixa manera, en l'accés dels ciutadans als mitjans de comunicació social en els termes establerts per la legislació, tindran dret a utilitzar el valencià, oral i escrit, en condicions d'igualtat amb el castellà.

TÍTOL QUART

DE L'ACTUACIÓ DELS PODERS PÚBLICS

Article vint-i-set. El Consell de la Generalitat Valenciana, mitjançant disposicions reglamentàries, fomentarà l'ús del valencià a totes les activitats administratives dels òrgans depenents d'aquesta.

Article vint-i-vuit. De la mateixa manera procediran els ens públics d'acord amb els principis i excepcions determinats per la present Llei.

Article vint-i-nou. El Consell de la Generalitat Valenciana propiciarà l'ensenyament del valencià als funcionaris i empleats públics depenents d'aquesta, de l'Administració Local i de la Central en els termes que amb aquesta s'acorde.

Article trenta.

U. La Generalitat Valenciana i les Corporacions Locals podran exceptuar i bonificar respecte d'obligacions fiscals als actes i manifestacions relacionats amb el foment, divulgació i extensió de l'ús del valencià.

Dos. A les bases de convocatòria per a l'accés a càrrecs, ocupacions i funcions públiques per la Generalitat Valenciana i les Corporacions Locals, en l'àmbit de les respectives competències, podrà exigir-se un coneixement suficient de valencià per tal que puguen realitzar-se les funcions públiques d'acord amb els principis d'ús del valencià, previstos a aquesta Llei.

Tres. Els poders públics valencians assenyalaran els llocs per als quals és preceptiu el coneixement del valencià.

Quatre. Els impresos, formularis i models oficials que hagen d'utilitzar els poders públics a la Comunitat Valenciana hauran de redactar-se de forma bilingüe.

Cinc. Els poders públics de l'Administració Local a l'àmbit de la Comunitat Valenciana, podran fer ús del valencià de manera exclusiva, quan per situació sociolingüística no es perjudiquen els drets i legítims interessos dels administrats.

Article trenta-u. El Govern Valencià realitzarà amb l'Administració de Justícia els acords necessaris per fer efectiu l'ús del valencià als Jutjats i Tribunals.

Article trenta-dos. Semblantment i als efectes de normalitzar l'ús del valencià als registres públics no subjectes a competència de la Generalitat Valenciana, aquesta promourà amb els òrgans competents els acords pertinents.

Article trenta-tres. Els poders públics valencians fomentaran en l'àmbit de la seua competència i d'acord amb el que disposa aquesta Llei, l'ús del valencià a les activitats professionals, mercantils, laborals, sindicals, polítiques, recreatives, artístiques i associatives.

Article trenta-quatre. El Govern Valencià assumirà la direcció tècnica i la coordinació del procés d'ús i ensenyament del valencià assessorant a totes les Administracions Públiques i particulars i prenent les mesures que calguen per fomentar l'ús i l'extensió del valencià.

TÍTOL CINQUÉ

DELS TERRITORIS PREDOMINANTMENT VALENCIANO-PARLANTS I CASTELLANO-PARLANTS

Article trenta-cinc. Als efectes regulats per aquesta Llei es declaren termes municipals de predomini lingüístic valencià els següents:

1. Província d'Alacant: Absúbia, Agost, Agres, Aguas de Busot, Alcalalí, Alcozer de Planes, Alcolecha, Alcoy, Alfafara, Alfaz del Pí, Algueña, Alicante, Almudaina, Alquería de Aznar, Altea, Balones, Bañeres, Benasau, Benejama, Beniarbeig, Beniardà, Beniarrés, Benichembla, Benidoleig, Benidorm, Benifallim, Benifato, Benilloba, Benillup, Benimantell, Benimarfull, Benimasot, Benimeli, Benissa, Benitachell, Biar, Bolulla, Busot, Calpe, Callosa de Ensarrià, Campello, Campo de Mirra, Cañada, Castalla, Castell de Castells, Cocentaina, Confrides, Crevillente, Cuatretonda, Denia, Elche, Faceca, Famosca, Finestrat, Gata de Gorgos, Gayanes, Gorga, Guadalest, Guardamar del Segura, Hondón de las Nieves, Hondón de los Frailes, Ibi, Jalón, Jávea, Jijona, Lorcha, Líber, Millena, Monóvar, Muchamiel, Murla, Muro de Alcoy, Novelda, La Nucía, Ondara, Onil, Orba, Orqueta, Parcent, Pedreguer, Pego, Penáguila, Petrel, Pinoso, Planes, Polop, Rafol de Almunia, Relleu, La Romana, Sagra, San Juan de Alicante, San Vicente del Raspeig, Sanet y Negrals, Santa Pola, Sella, Senija, Setla-Mirarroza y Mirafior, Tárben, Teulada, Tibi, Tollos, Tormos, Torremanzanas, Vall de Alcalá, Vall de Ebo, Vall de Gallinera, Vall de Laguard, Vergel, Villajoyosa.

2. Província de Castelló: Adzaneta, Ahín, Albocácer, Alcalá de Chivert, Alcora, Alcudia de Veo, pel que fa al nucli valencià-parlant, Alfondiguilla, Almazora, Almenara, Ares del Maestre, Artana, Bechí, Benafijos, Benasal, Benicarló, Benicásim, Benlloch, Borriol, Burriana, Cabanes, Cáliz, Canet lo Roig, Castell de Cabres, Castellfort, Castelló de la Plana, Catí, Cervera del Maestre, Cincorres, Costur, Cuevas del Vinromá, Culla, Chert, Chilches, Chodos,

Eslida, Figueroles, Forcall, Herbés, La Jana, La Llosa, La Mata de Morella, Lucena del Cid, Moncófar, Morella, Nules, Onda, Oropesa, Palanques, Peñíscola, Portell de Morella, Puebla de Benifasar, Puebla Tornesa, Ribesalbes, Rosell, Salsadella, San Jorge, San Mateo, San Rafael del Río, Santa Magdalena de Pulpis, Sarratella, Sierra Engarcerán, Sueras, Tales, Tírig, Todoella, Torre de Embesora, Torre de Endoménech, Torreblanca, Traiguera, Useras, Vall d'Alba, Vall de Uxó, Vallibona, Villafamés, Villafranca del Cid, Villanueva de Alcolea, Villar de Canes, Vila-Real, Villavieja, Villores, Vinaròs, Vistabella del Maestrazgo, Zorita del Maestrazgo.

3. Província de València: Ador, Adzaneta de Albaida, Agullent, Alaquàs, Albaida, Albal, Albalat de la Ribera, Albalat dels Taronchers, Albalat Sorells, Alberique, Alboraya, Albuixech, Alcàcer, Alcàntera del Xúquer, l'Alcudia, Alcudia de Crespins, Aldaya, Alfafar, Alfahuir, Alfara de Algimia, Alfara del Patriarca, Alfar, Alfarrasí, Algar de Palancia, Algemesí, Algimia de Alfara, Alginet, Almàcera, Almiserat, Almoines, Almusafes, Alquería de la Condesa, Alzira, Antella, Ayelo de Malferit, Ayelo de Rugat, Barig, Barxeta, Bèlgida, Bellreguard, Bellús, Benaguacil, Benavites, Benegida, Bentússer, Beniarjó, Beniatjar, Benicolet, Benifairó de les Valls, Benifairó de Valldigna, Benifayó, Beniflà, Benigánim, Benimodo, Benimuslem, Beniparrell, Beniredrá, Benisanó, Benisoda, Benisuera, Bétera, Bocairent, Bonrepòs y Mirambell, Bufali, Burjassot, Canals, Canet de Berenguer, Carcaixent, Càrcer, Carlet, Carrícola, Casinos, Castellón de Rugat, Castellonet, Catadau, Catarroja, Cerdá, Corbera, Cotes, Cuart de les Valls, Cullera, Daimús, La Eliana, Enova, Estivella, Estubeny, Faura, Favareta, La Font d'En Carròs, Fontaneres, Fortaleny, Foios, Fuente la Higuera, Gabarda, Gandía, Genovés, Gilet, Godella, La Granja de la Costera, Guadaséquies, Guadasuar, Guardamar, Lugar Nuevo de Fenollet, Lugar Nuevo de la Corona, Lugar Nuevo de San Jerónimo, Llanera de Ranes, Llaurí, Lliria, Llombay, Llosa de Ranes, Llutxent, Manises, Manuel, Masalavés, Masalfasar, Massamagrell, Massanassa, Meliana, Miramar, Mislata, Mogente, Moncada, Monserrat, Montañer, Montesa, Montichelvo, Montroy, Museros, Náquera, Novelé, Oliva, Olocau, L'Olleria, Ontinyent, Otos, Paiporta, Palma de Gandía, Palmera, Palomar, Paterna, Petrés, Picanya, Picassent, Piles, Pinet, Pobla del Duc, La Pobla Llarga, La Pobla de Vallbona, Polinyà del Xúquer, Potrías, Puçol, Puebla de Farnals, Puig, Quart de Poblet, Quartell, Quatretonda, Rafelbuñol, Rafelcofer, Rafelguaraf, Ráfol de Salem, Real de Gandía, Real de Montroy, Ribarroja del Turia, Riola, Rocafort, Rotglà y Corbera, Rótova, Rugat, Sagunto, Salem, San Juan de Enova, Sedaví,

Segart, Sellent, Sempere, Senyera, Serra, Silla, Simat de Valldigna, Sollana, Sueca, Sumacàrcel, Tavernes Blanques, Tabernes de Valldigna, Terrateig, Torrella, Torrent, Torres Torres, Turís, València, Vallada, Vallés, Villalonga, Villamarchante, Vilanova de Castellò, Vinalesa, Xàtiva, Xeraco, Xeresa, Xirivella.

Article trenta-sis. Als efectes regulats per la present Llei són declarats termes municipals de predomini lingüístic castellà, els següents:

1. Província d'Alacant: Albatera, Algorfa, Almoradí, Aspe, Benejúzar, Benferri, Benijófar, Bigastro, Callosa de Segura, Catral, Cox, Daya Nueva, Daya Vieja, Dolores, Elda, Formentera del Segura, Granja de Rocamora, Jacarilla, Monforte del Cid, Orihuela, Puebla de Rocamora, Rafal, Redován, Rojales, Salinas, San Fulgencio, San Miguel de Salinas, Sax, Torrevieja, Villena.

2. Província de Castelló: Algimia de Almonacid, Almedijar, Altura, Arañuel, Argelita, Ayódar, Azuébar, Barracas, Bejís, Benafer, Castellnovo, Castillo de Villamalefa, Caudiel, Cirat, Cortes de Arenoso, Chóvar, Espadilla, Fanzara, Fuente la Reina, Fuentes de Ayódar, Gaibiel, Gátova, Geldo, Higuera, Jérica, Ludiente, Matet, Montán, Montanejos, Navajas, Olocau del Rey, Pavías, Pina de Montalgrao, Puebla de Arenoso, Sacañet, Segorbe, Soneja, Sot de Ferrer, Teresa, Toga, Torás, El Toro, Torralba del Pinar, Torrechiva, Vall de Almonacid, Vallat, Villahermosa del Río, Villamalur, Villanueva de Viver, Viver, Zucaina.

3. Província de València: Ademuz, Alborache, Alcuébar, Alpuente, Andilla, Anna, Aras de Alpuente, Ayora, Benagéber, Bicorp, Bolbaite, Bugarra, Buñol, Calles, Camporrobles, Casas Altas, Casas Bajas, Castielfabib, Caudete de las Fuentes, Cofrentes, Cortes de Pallás, Chelva, Chella, Chera, Cheste, Chiva, Chulilla, Domeño, Dos Aguas, Enguera, Fuenterrables, Gestalgar, Godella, Higuera, Jalance, Jarafuel, Loriguilla, Losa del Obispo, Macastre, Marines, Millares, Navarrés, Pedralba, Puebla de San Miguel, Quesa, Requena, Siete Aguas, Sinarcas, Sot de Chera, Teresa de Cofrentes, Titaguas, Torrebaja, Tous, Tuéjar, Utiel, Vallanca, Venta del Moro, Villar del Arzobispo, Villargordo del Cabriel, Yátova, La Yesa y Zarra.

Article trenta-set.

U. La declaració efectuada als articles anteriors no obstarà l'actuació institucional del Consell de la Generalitat Valenciana per tal d'assolir que l'ús i l'ensenyament del valencià re-

gulats per aquesta Llei siguen portats a terme i especialment per assolir el dret efectiu que tots els ciutadans tenen a conèixer-lo i usar-lo.

Dos. La declaració efectuada als articles anteriors podrà ser revisada en funció de l'aplicació de la present Llei.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. L'ús i ensenyament del valencià regulats a la present Llei, pel que fa a l'Administració de la Generalitat Valenciana, Administració Local, Entitats i Institucions depenents d'aquestes i altres serveis públics als quals fa referència la Llei, hauran de realitzar-se en un termini de tres anys.

Pel que fa a l'Administració de l'Estat a la Comunitat Valenciana, així com a l'Administració de Justícia, s'atendrà als acords que es convinguen pel Consell de la Generalitat Valenciana amb els organismes competents.

Segona. A l'objecte que els alumnes que actualment cursen estudis als centres de formació del professorat i en tant que els centres no adapten els plans d'estudi a allò disposat per aquesta Llei, el Consell de la Generalitat Valenciana, reglamentàriament, prendrà les mesures que calguen per assegurar que els alumnes, en finalitzar els estudis, hagen adquirit un coneixement suficient del valencià.

Tercera. A l'entrada en vigor d'aquesta Llei el Consell de la Generalitat Valenciana organitzarà els cursos corresponents per tal que els professors en actiu, siga quin siga el nivell educatiu de l'ensenyament, assolisquen el més aviat possible, la suficient capacitat en valencià.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogades totes les normes que s'oposen al que estableix la present Llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. S'autoritza el Consell de la Generalitat Valenciana a l'adopció de quantes disposicions reglamentàries calguen per l'aplicació i desplegament del que es disposa a aquesta Llei.

Segona. Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat al Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

València, 29 de juliol de 1983
El Conseller de Cultura, Educació i Ciència
CEBRIÀ ISCAR I CASABAN

Informe de la Ponència del Projecte de Llei
d'Ús i Ensenyament del Valencià

NOTA: S'ha reproduït fidelment, tal com va ser publicat en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes*, el text corresponent a l'Informe de la Ponència del Projecte de Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

A LA MESA DE LA COMISSIÓ D'EDUCACIÓ I CULTURA

La Ponència de la Comissió d'Educació i Cultura, designada el dia 13 d'octubre de 1983, per a la realització del informe sobre el Projecte de Llei d'ús i ensenyament del valencià, s'ha reunit a la sala de reunions dels locals annexos de les Corts Valencianes, situats al carrer de les Avellanes, número 14, 1.ª, el dia 20 d'octubre de 1983, amb l'assistència dels Diputats: Il·lustre Senyor Don José Asensi Sabater, Il·lustre Senyor Don Alfredo Cadroy Gil i Il·lustre Senyor Don Ferran Vidal Gil, pel G. P. Socialista. Il·lustre Senyor Don Juan Marco Molines i Il·lustre Senyor Don José Cholbi Diego, pel G. P. Popular, i Il·lustre Senyor Don Vicent Zaragoza Meseguer, pel G. P. Comunista.

Examinat el Projecte de Llei d'ús i ensenyament del valencià i les esmenes presentades a aquest, als efectes d'allò previst a l'article 108.1 del R. C. V., proposa l'informe següent:

A la denominació de la Llei

Esmena número 1 D'addició

G. P. Popular.
Afegir a la denominació de la Llei:
Llei sobre ús i ensenyament de l'«Idioma» valencià.

A l'article 1.º

Esmena número 2 D'addició

Afegir en el punt 2, apartat d):
«...i els territoris que estiguen exempts de l'ensenyament i ús del valencià».

Esmena número 3 De supressió i addició

G. P. Popular.
En el punt 2, apartat e):
Suprimir «...i voluntarietat...» i al seu lloc substituir «... el dret al...».

A l'article 2.º

Esmena número 4 D'addició i supressió

G. P. Popular.
Afegir després de «llengua pròpia»:
«...i diferenciada...».
Suprimir el darrer paràgraf des de:
«...tant les relacions...» fins al final.

Esmena número 5 De supressió

G. P. Popular.
Suprimir la frase:
«...En les relacions d'aquestos amb les instàncies...».

Esmena número 6 De modificació

G. P. Comunista.
Substituir:
«El Valencià es llengua pròpia de la Comunitat Valenciana» per «El Valencià es una de les llengües pròpies de la Comunitat Valenciana».

Esmena número 7 De modificació

G. P. Comunista.
Substituir:
«El Valencià es llengua pròpia de la Comunitat Valenciana» per «El Valencià és una de les dos llengües pròpies de la Comunitat Valenciana...»

Esmena número 8 D'addició

G. P. Comunista.
Afegir al final del paràgraf, el terme:
«...Valencianes».

A l'article 3.º

Esmena número 9 De modificació

G. P. Popular.
Suprimir la frase:

«...en el Títol II...» per «...en aquesta Llei...».

A l'article 4.ª

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 5.ª i 6.ª

Esmena número 10	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.

L'esmena consisteix en donar com a contingut de l'article 5.ª allò que el Projecte és el 6.ª i viceversa.

A l'article 7.ª

Esmena número 11	De modificació
------------------	----------------

G. P. Comunista.

Substituir en el punt 1:

«El Valencià, com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana...» per «El Valencià, com a una de les llengües pròpies de la Comunitat Valenciana».

Esmena número 12	De modificació
------------------	----------------

G. P. Comunista.

Substituir en el punt 1:

«El Valencià, com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana...» per «El Valencià com a una de les dues llengües pròpies de la Comunitat Valenciana...».

gües pròpies de la Comunitat Valenciana...».

A l'article 8.ª

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 9.ª

Esmena número 13	De modificació i supressió
------------------	----------------------------

G. P. Popular.

Substituir el punt 1 per:

«Seran vàlides i amb plena eficàcia jurídica totes les actuacions administratives realitzades en valencià a l'àmbit competencial de les Institucions de la Generalitat Valenciana».

Suprimir en el punt 2 la paraula:

«Particularment...».

A l'article 10.

Esmena número 14	De supressió
------------------	--------------

G. P. Popular.

Suprimir:

«...amb l'Administració Civil de l'Estat...».

A l'article 11.

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 12.

Esmena número 15	De supressió
------------------	--------------

G. P. Popular.
Suprimir complert el punt 2 d'aquest.

Esmena número 16	D'addició
------------------	-----------

G. P. Popular.
Afegir un punt 3.º amb el text següent:
«Als Partits Judicials castellano-parlants o de predomini del castellà, totes les actuacions judicials orals o escrites es faran en llengua castellana».

A l'article 13.

Esmena número 17	D'addició
------------------	-----------

G. P. Popular.
Afegir en la darrera línia del punt 1.º la preposició «en», de manera que quede redactat de la forma següent:
«La redacció dels documents públics es farà en valencià o castellà, a indicació de l'atorgament i, si fossen varis, en la que escollisquen de comú acord».

Esmena número 18	D'addició
------------------	-----------

G. P. Comunista.
Afegir al final del text:

«en qualsevol cas, sempre es podrà realitzar en les dues llengües».

A l'article 14.

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 15.

Esmena número 19	D'addició
------------------	-----------

G. P. Popular.
Abans de «procediment» afegir CRITERIS.

Després de «de la Comunitat Valenciana» afegir «la denominació d'aquestos serà sempre la que millor corresponga a llur identitat històrica».

Esmena número 20	D'addició
------------------	-----------

G. P. Popular.
Afegir un punt 3.º:
«Els municipis que tinguessen denominació en les dues llengües de la Comunitat posaran llur nom en ambdues».

Esmena número 21	D'addició
------------------	-----------

G. P. Comunista.
Afegir un punt 3.º que diga el següent:
«Les denominacions adoptades pel Consell, a tenor de l'apartat 1.º, en la

mesura que ho permetesca el nom oficial, es retolaran en ambdues llengües oficials».

A l'article 16.

Esmena número 22	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.
Suprimir la frase:
«Han de garantir» i posar al seu lloc «posaran els mitjans necessaris per a...».

Esmena número 23	De modificació
------------------	----------------

G. P. Comunista.
Modificar el paràgraf següent:
«...han de garantir que els empleats d'aquestos amb relació directa amb el públic, tenen el suficient coneixement del valencià...» posant el següent:
«...Han de garantir que entre els empleats d'aquestos amb relació directa amb el públic, existesca personal suficient amb domini del valencià...».

A l'article 17.

Esmena número 24	D'addició
------------------	-----------

G. P. Popular.
Afegir després de:

«i artístiques» la frase «sempre que no impedisca o entorpesca el normal funcionament l'activitat de la qual es tracte».

A la denominació del Títol II.

Esmena número 25	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.
Modificar el Títol II en el sentit de:
«L'ensenyament de l'Idioma Valencià».

A l'article 18.

Esmena número 26	De supressió i modificació
------------------	----------------------------

G. P. Popular.
Suprimir el text íntegre de l'apartat 1.º i 2.º pels següents textos: Apartat 1.º «L'ensenyament del Valencià és obligatori en tots els Centres d'Ensenyança Primària i Bàsica al territori de la Comunitat Valenciana, amb l'excepció al territori castellano-parlant».

Apartat 2.º «També queden exclosos de l'ensenyament del valencià els alumnes, els pares o tutors dels quals així ho expressen al començament del curs».

Esmena número 27	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.
Suprimir els apartats de l'article 18 pels següents:

Apartat 1. L'ensenyament de l'idioma valencià serà obligatori per a tots els centres d'ensenyament de nivell no universitari de la Comunitat Valenciana.

Apartat 2. Es podrà exceptuar de la obligatorietat establerta en el número anterior els centres d'ensenyament dels territoris de la Comunitat Autònoma als quals predomine el sol ús de la llengua castellana, sempre que aquests ho sol·liciten expressament al Govern de la Generalitat Valenciana.

Apartat 3. Els plans d'ensenyament de l'idioma valencià hauran de garantir que al termini dels cicles educatius en els quals aquest ensenyament és establert com a obligatori, els alumnes estiguen capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà.

Apartat 4. El coneixement de l'idioma valencià, segons l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, és un dret i no un deure, els escolars, els pares dels quals així ho manifesten expressament, no podran ser obligats a rebre tal ensenyament.

Esmena número 28 De modificació

G. P. Comunista.

Modificar el punt 1, pel següent text:

«La incorporació del valencià és obligatòria per als centres i voluntària per als alumnes. Als territoris castellano-parlants es proveirà a tots els centres que ho sol·liciten a tenor de la demanda existent d'aquesta».

Esmena número 29 De modificació

G. P. Comunista.

Modificar el punt 2, pel text següent:

«El valencià es llengua obligatòria per als centres i s'inclourà amb caràcter optatiu als Plans d'ensenyament dels nivells no universitaris» se suprimeix la resta.

A l'article 19.

Esmena número 30 D'addició

G. P. Comunista.

Afegir en el punt 1 després de «es tendirà» la següent frase: «Excepte voluntat expressa dels pares que serà escrupolosament respectada».

Esmena número 31 De supressió

G. P. Popular.

Supressió del punt 2 de l'article 19, en el cas que s'acceptés l'esmena a l'article 18.

A l'article 20.

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 21.

Esmena número 32	De supressió
------------------	--------------

G. P. Popular.
Supressió total de l'article 21.

Esmena número 33	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.
Substituir «obligatòriament» per «optativament».

Esmena número 34	De modificació
------------------	----------------

G. P. Comunista.
Substituir «obligatòriament» per «amb caràcter opcional».

A l'article 22.

Esmena número 35	De supressió
------------------	--------------

G. P. Popular.
Supressió total de l'article.

A l'article 23.

Esmena número 36	De modificació
------------------	----------------

G. P. Comunista.
Modificar el punt 2, perquè quede re-

dactat de la següent forma: «Els professors que ho desitgen i que a l'entrada en vigor d'aquesta Llei no posseeixen suficients coneixements de valencià, seran capacitats progressivament mitjançant una política fundada en criteris de voluntarietat i gradualitat».

Esmena número 37	De modificació
------------------	----------------

G. P. Socialista.

El text del Projecte de Llei estableix que «Als Plans d'Estudis dels Centres de Formació del Professorat s'inclourà el valencià, de manera que tots els professors, al termini de llur formació, tinguen un coneixement del valencià als nivells oral i escrit, en igualtat amb el que posseeixen del castellà».

La redacció de l'esmentat precepte planteja un problema de possible col·lisió amb la Llei Orgànica de Reforma Universitària, que als articles 28 i 29 atribueix al Govern de la Nació les directrius generals dels Plans d'Estudis i a les pròpies Universitats llur aprovació per tal d'evitar això, és convenient la redacció d'aquell text.

Per això, es proposa la modificació d'aquest en la següent redacció:

«3. El Consell de la Generalitat Valenciana haurà de procurar que als Plans d'Estudi de les Universitats i Centres de Formació del Professorat s'incloga el valencià com a assignatura, i de manera especial en aquests darrers centres de modo que tots els professors, a l'acabament de llur formació, tinguen un coneixement del valencià en els nivells oral i escrit, en igualtat amb el que poseesquen del castellà. I tot això sense perjudici d'allò establert en la legislació general sobre la matèria.

Esmena número 38 D'addició

G. P. Popular.
Afegir en el punt 3, després de:
«del professorat», DE LA COMUNITAT VALENCIANA.

Esmena número 39 De supressió

G. P. Comunista.
Supressió del punt 4.

A l'article 24.

Esmena número 40 De supressió

G. P. Popular.

Suprimir l'article 24 en el cas que haja estat aprovada l'esmena a l'article 18.

Esmena número 41 De supressió

G. P. Popular.

Suprimir el text íntegre pel següent:

1. Queden exclosos de l'ensenyament del valencià els qui habiten a les zones territorials castellano-parlants establertes en aquesta Llei.

2. També queden exclosos els fills o tutelats els pares dels quals o els tutors així ho sol·liciten al formalitzar la inscripció del curs en qüestió.

Esmena número 42 De modificació

G. P. Comunista.

Si s'accepten les anteriors esmenes. En cas contrari s'ha de redactar:

«L'obligatorietat... quedarà sense efecte de manera individual quan els pares o tutors expressen, al formalitzar la inscripció, el desig que a llurs fills o tutelats se'ls exei-mesca de l'ensenyament del valencià».

A la denominació del Títol III.

Esmena número 43 D'addició

G. P. Popular.

Haurà d'afegir-se la paraula IDIOMA, de manera que quede redactat com segueix:

«De l'ús de l'idioma valencià en els mitjans de comunicació social».

A l'article 25.

Esmena número 44	De supressió
------------------	--------------

G. P. Popular.

Suprimir en el primer punt la frase:

«...d'acord amb allò disposat en la present Llei».

Esmena número 45	De modificació
------------------	----------------

G. P. Comunista.

Substituir el punt 3 per:

«Fomentarà quantes manifestacions culturals i artístiques es realitzen en les dues llengües oficials, tot rebent consideració especial les desenvolupades en valencià».

Esmena número 46	D'addició
------------------	-----------

G. P. Comunista.

Afegir un punt 4:

«4. La Generalitat Valenciana recolzarà i subvencionarà, quantes accions vagen encaminades a l'edició, desenvolupament i promoció del llibre valencià, i tot això, sense menyspreu de la llengua utilitzada, però amb

tractament específic als que estiguen impressos en valencià».

A l'article 26.

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 27.

Esmena número 47	D'addició
------------------	-----------

G. P. Popular.

Afegir després de «l'ús del» la paraula «idioma».

A l'article 28.

Esmena número 48	De supressió
------------------	--------------

G. P. Popular.

Suprimir la paraula «Excepcions» en el cas d'haver estat aprovada l'esmena a l'article 24.

A l'article 29.

Esmena número 49	De modificació
------------------	----------------

G. P. Comunista.

Canviar:

«...en els termes en els quals aquesta s'acorde» per «...amb arranjament a principis de gradualitat i voluntarietat».

A l'article 30.

Esmena número 50 De modificació

G. P. Comunista.

Afegir al primer punt, després de la paraula «extensió»: «...de la cultura valenciana, tot rebent una consideració especial, les quals comporten l'ús i ensenyament del valencià».

Esmena número 51 De modificació

G. P. Popular.

Suprimir el text íntegre del punt 2, pel següent:

«2. En les bases de la convocatòria per a accés al compliment de càrrecs, col·locacions i funcions públiques, per la Generalitat i les seues Institucions, en l'àmbit de llurs respectives competències, podran exigir als Candidats el compromís jurat d'adquirir coneixements suficients del valencià en el termini de dos anys».

Esmena número 52 D'addició

G. P. Popular.

Afegir a la fi del primer punt la paraula IDIOMA, de manera que quede:

«...extensió de l'ús de l'idioma valencià».

Afegir al segon punt, després de: «funcions públiques» la paraula CONVOCADES.

Esmena número 53 D'addició

G. P. Comunista.

Substituir al punt 2 la frase:

«En les bases de convocatòria per a l'accés al compliment de càrrecs...».

Esmena número 54 D'addició

G. P. Popular.

Addicionar al punt 3, després de la paraula «Senyalaran» la frase:

«...als efectes de l'apartat anterior...».

Esmena número 55 De supressió

G. P. Popular.

Suprimir el punt 5.

Esmena número 56 De supressió

G. P. Socialista.

Suprimir el punt 5.

L'esperit legislatiu contingut al número 5 de l'article 30 del Projecte de Llei és altament plausible, per quant evidència la necessitat sentida des de nombrosos Municipis de la Comunitat Valenciana, la població de la qual és totalment valencià-parlant, d'utilitzar exclusivament el valencià com a

vehicle d'expressió dels seus Ajuntaments, com en la pràctica ho vénen fent llurs veïns. Si doncs l'esmentat precepte possibilita el seu ús exclusiu, al tractar-se d'una llengua oficial, amb la lògica limitació del respecte als drets i interessos legítims de l'Administració, atesa la situació sociolingüística.

Encara que l'esmentada disposició atribueix tan sols l'esmentada facultat d'ús exclusiu del valencià als poders públics de l'Administració Local, i ve acompanyat de garanties que salvaguarden la discriminació del ciutadà per l'Administració en matèria lingüística, continguts al llarg de tot el text legal (articles 2, 3, 4, 6, 10, 11, etcètera), no està exempta la seua redacció material de la possibilitat fàctica de l'ús exclusiu del valencià pels poders públics locals amb desucció de l'objectiu i fins que pretén la Llei.

Tot considerant doncs que és convenient que el legislador preveja amb antelació la indeguda interpretació que a l'expressió gramatical de les seues intencions poguera donar-se, i encara que la contravenció legal dels seus mandats comporta la inevitable reacció judicial, és preferible evitar tota ocasió que propicie actes que encara que basats en una interpretació purament gramatical del text legal,

produeixen un efecte contrari a l'esperit i finalitat de les Lleis.

I tot estimant que el «ratio legis» que conté l'article 30.5 del Projecte de Llei esmentat, es materialitza i possibilita a través d'altres articles del text remés pel Consell, com són els números 2, 3, 4, 6 i els que integren el Capítol 1.º del primer Títol, i el Títol 4.º, i que permeten obviar la precisió establerta al número 5 de l'article 30:

Es proposa l'eliminació de l'esmentat número 5 de l'article 30 del Projecte de Llei d'ús i ensenyament del Valencià.

A l'article 31.

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 32.

Esmena número 57	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.

Substituir la paraula «normalitzar» per la de FOMENTAR.

A l'article 33.

Esmena número 58	D'addició
------------------	-----------

G. P. Popular.

Haurà de començar dient:

«Així mateix...».

Abans de la paraula «Valencià» haurà de posar-se la paraula IDIOMA.

A l'article 34.

Esmena número 59 De modificació

G. P. Popular.

Haurà de quedar redactat de la següent manera:

«El Consell de Cultura de la Generalitat Valenciana assumirà la direcció tècnica del procés d'ús i ensenyament de l'idioma valencià, assessorant al respecte totes les Administracions Públiques i entitats particulars.

El Govern Valencià adoptarà quantes mesures contribueixen al foment del seu ús i extensió.

A la denominació del Títol V

Esmena número 60 De modificació

G. P. Popular.

Modificar-ho de manera que quede redactat:

«Dels territoris en els quals predomina l'ús del valencià i del castellà, i d'aquells en els quals és predominant el sol ús del castellà».

A l'article 35.

Esmena número 61 De supressió i modificació

G. P. Comunista.

Reestructuració total a la llum d'un estudi més rigorós, sobre la base de la realitat sociolingüística, i tot atenent no sols al caràcter històric, sinó als moviments immigratoris interns i externs (que vénen d'altres Comunitats) de l'últim temps.

Tot això ha de cercar no la divisió dels valencians, sinó un coneixement més exacte que permeta planificar, programar, dotar dels serveis i mitjans imprescindibles.

Esmena número 62 De modificació

G. P. Popular.

Redactar el primer paràgraf de la següent forma:

«Als efectes regulats de la present Llei es delimiten com a Territoris de predomini d'ús del valencià i castellà els constituïts pels termes municipals següents.»

Esmena número 63 De modificació

G. P. Popular.

Substituir el primer paràgraf d'aquest article per:

«Es declaren termes municipals d'influència lingüística valenciana el següent:»

Esmena número 64 De modificació

G. P. Popular.

Modificar al punt 1.º de l'article 35 el nom de poble Cuatretonda pel de «Cuatretondeta», denominació d'aquest Municipi Alacantí.

La Ponència recomana la seua incorporació al Dictamen per unanimitat.

Esmena número 65 D'addició

G. P. Popular.

Aquest article s'inclourà si és aprovat, amb el número següent a l'actual 35 (35 bis).

Text que es proposa:

«1. En els termes municipals anunciats a l'article anterior per decret de la Generalitat determinaran, tot atenent a enquestes solvents en els quals predomine el valencià o el castellà.

2. Seran declarades de predomini d'una o d'altra llengua, els Municipis en els quals més d'un cinquanta per cent utilitza una mateixa llengua».

A l'article 36.

Esmena número 66 De modificació

G. P. Popular.

Suprimir la frase:

«...de predomini lingüístic castellà, el següent:» per la següent:

«...exceptuats de l'ensenyament i ús del valencià, els següents:».

Esmena número 67 De modificació

G. P. Popular.

Substituir el primer paràgraf pel següent:

«Als efectes regulats de la present Llei es delimiten com a Territoris de predomini del sol ús de l'idioma castellà, els termes municipals següents:»

A l'article 37.

Esmena número 68 De modificació

G. P. Popular.

Substitució del text número 1 pel següent:

«1. Als Territoris de predomini castellà la Generalitat i les seues Institucions augmentaran les inversions encaminades al major i més ràpid coneixement i foment de la llengua valenciana».

Esmena número 69 D'addició

G. P. Popular.

Addicionar un Títol VI:

De la Comissió de Seguiment.

Article 38. Amb el fi que es done un exacte compliment a les disposicions de la present Llei, es crearà per les Corts Valencianes una Comissió de Seguiment denominada de Seguiment, Investigació i Control.

Article 39. L'esmentada Comissió estarà integrada per un nombre de components no inferior a 10 ni superior a 20.

Es formarà amb:

El 50% dels seus membres de designació del Consell de Cultura.

El 25% dels seus membres per designació de la Conselleria de Cultura.

El restant 25% de les Associacions de Pares d'Alumnes.

El President serà el del Consell de Cultura.

Article 40. Es renovarà per meitat cada dos anys i el President segons estiga reglamentàriament establert.

Article 41. Donaran compte a les Corts Valencianes, almenys una vegada a l'any o quan siguen requerits per un Grup Parlamentari i acordat per la Mesa de les Corts.

A les Disposicions Transitòries

Esmena número 70 De supressió

G. P. Comunista.

Suprimir l'articulat.

A la Disposició Transitòria Primera

Esmena número 71 De modificació

G. P. Popular.

Substituir la frase:

«en el termini de tres anys».

Per la següent:

«en el termini més breu possible».

Esmena número 72 D'addició

G. P. Socialista.

El Projecte d'ús i ensenyament del Valencià contempla en diversos dels seus articles la possibilitat que el ciutadà pot dirigir-se a les distintes esferes de l'Administració, tot utilitzant el valencià en igualtat de condicions que el castellà, ja que ambdues són llengües oficials de la nostra Comunitat Autònoma.

Amb molt bon criteri, inspirat sens dubte en el fi de real i possible aplicació per al qual tota Llei ha de ser dictada, el Projecte legislatiu conté en la Disposició Transitòria Primera, i concretament en el paràgraf 2.º

d'aquesta, la raonable previsió que «en allò referent a l'Administració de l'Estat de la Comunitat Valenciana, així com a l'Administració de Justícia, s'estarà a allò disposat als acords que a tals efectes es convinguen pel Consell de la Generalitat Valenciana amb els organismes competents».

No obstant, i donat que la redacció del text no recull amb la suficient claredat la coordinació necessària entre l'oficialitat territorial del valencià i la competència que en l'àmbit de la nostra Comunitat exerceix l'Estat sobre els seus organismes i dependències integrants de la denominada Administració Perifèrica de l'Estat, aspectes aquests de difícil però necessària conjugació en evitació de possibles inconvenients i frecs competencials i en previsió de la més correcta i pacífica aplicació de la futura Llei.

Per tot això, es proposa l'addició al paràgraf segon de la Disposició Transitòria Primera del Projecte de Llei d'ús i ensenyament del Valencià del següent text, a continuació del que figura en el Projecte, tot substituint el punt final per una coma:

«, sense perjudici de la regulació legal de caràcter estatal sobre l'ús de les distintes llengües oficials poguera establir-se per a les esmentades esferes de l'Administració».

A la Disposició Transitòria Segona

Esmena número 73	D'addició
------------------	-----------

G. P. Popular.

Afegir després de «professorat»:

«...de la Comunitat Autònoma Valenciana».

Afegir després de «suficient coneixement del»:

A la Disposició Transitòria Tercera

Esmena número 74	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.

Substituir la frase: «la suficient capacitat en...» per la següent: «coneixement suficient del...».

A l'Exposició de Motius V

Esmena número 75	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.

Afegir al tercer paràgraf on diu: «Llengua històrica pròpia»: «i diferenciada».

Substituir en el quart paràgraf, penúltima línia la paraula «aconseguezca» per «faça possible».

Modificar l'últim paràgraf de la denominació o rúbriques dels cinc títols segons les esmenes presentades.

A l'Exposició de Motius VII

Esmena número 76   De modificació

G. P. Popular.

Al paràgraf primer, línia quarta, a continuació d'«especial importància» s'ha de modificar per la següent redacció:

«...l'ensenyament del valencià als nivells educatius no universitaris, com a factor fundamental per fer realitat el dret que tot ciutadà té a conèixer i usar el valencià. A aquest respecte està dedicat el Títol 2.ⁿ que disposa l'obligatorietat de tots els centres

d'ensenyament de nivell no universitari a impartir l'ensenyament del valencià, amb la sola possible excepció que el mateix senyala per als territoris on predomine el sol ús del castellà».

Corts Valencianes,
València, 20 d'octubre de 1983

José Asensi Sabater   Alfredo Cadroy Gil
Ferran Vidal Gil   Juan Marco Molines
José Cholbi Diego   Vicente Zaragoza Meseguer

Dictamen de la Comissió d'Educació i Cultura
sobre el Projecte de Llei d'Ús i Ensenyament
del Valencià

NOTA: S'ha reproduït fidelment, tal com va ser publicat en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes*, el text corresponent al Dictamen de la Comissió d'Educació i Cultura de les Corts Valencianes sobre el Projecte de Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS VALENCIANES

Conformement amb el que disposa l'article 88.1 del R. C. V., s'ordena publicar al «Butlletí Oficial de les Corts Valencianes», el dictamen de la Comissió d'Educació i Cultura, sobre el Projecte de Llei d'ús i ensenyament del valencià.

Palau de la Generalitat,
València, 10 de novembre de 1983

El President,
ANTONI GARCIA I MIRALLES

A LA PRESIDÈNCIA DE LES CORTS VALENCIANES

La Comissió d'Educació i Cultura, reunida el dia 4 de novembre de 1983, en la Sala de Reunions dels locals annexos de les Corts Valencianes, situats al carrer Avellanes, número 14, 1.ª, de la ciutat de València, una vegada debatut el Projecte de Llei d'ús i ensenyament del valencià; així com les esmenes presentades a aquest, d'acord amb els articles 108, 109 i 111, del R. C. V., remet el següent Dictamen acompanyat de les esmenes i vots particulars que es pretenen defensar en el Ple de les Corts Valencianes.

Dictamen de la Comissió d'Educació i Cultura sobre el Projecte de Llei d'ús i ensenyament del valencià

PROJECTE DE LLEI D'ÚS I ENSENYAMENT DEL VALENCIÀ

PREÀMBUL

I

L'article 3.º de la Constitució espanyola de 27 de desembre de 1978, després de proclamar en el número 1 que «el castellà és la llengua oficial de l'Estat» i que «tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret a usar-la», disposa en el número 2 que «les altres llengües espanyoles seran també oficials a les respectives Comunitats Autònomes d'acord amb els seus Estatuts» i afegeix en el número 3 que «la riquesa de les distintes modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció».

L'article 148.1-7 del text constitucional estableix que les Comunitats Autònomes podran assumir competències en matèria de «foment de la cultura, recerca i, si fa el cas, ensenyament de la llengua de la Comunitat Autònoma».

També en el número 3 de l'article 20 de la Constitució que disposa la futura regulació, mitjançant llei, de l'organització i control parlamentari dels mitjans de comunicació social de dependència pública, i garanteix l'accés a aquests mitjans dels grups socials i polítics significatius, precisa que es farà tot respectant el pluralisme de la societat i de les diverses llengües d'Espanya.

II

Durant l'etapa preautonòmica, instaurada a l'actual Comunitat Valenciana pel Reial Decret 10/1978, de 17 de març, es dictaren el Reial Decret 2.003/1979, de 3 d'agost, i l'Ordre de desplegament de 7 de juliol de 1979, regulant la incorporació de la llengua valenciana al sistema d'ensenyament del País Valencià, aquesta normativa que tenia com antecedent el Decret 1.433/1975, de 30 de maig; regulador dels centres d'Educació Preescolar i General Bàsica, era de caràcter conjuntural i transitòria en tant que la definitiva regulació de la matèria lingüística havia de ser obra de la futura Comunitat Autònoma.

III

Assolida l'Autonomia de la Comunitat Valenciana per la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, aprovatòria de l'Estatut, la matèria lingüística és objecte de regulació especial en l'article 7.º, el qual estableix:

U. Els dos idiomes oficials de la Comunitat Autònoma són el valencià i el castellà. Tothom té dret a conèixer-los i a usar-los.

Dos. La Generalitat Valenciana garantirà l'ús normal i oficial d'ambdues llengües, i adoptarà les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el coneixement.

Tres. Ningú no podrà ser discriminat per raó de la seua llengua.

Quatre. Hom otorgarà protecció i respecte especials a la recuperació del valencià.

Cinc. La llei establirà els criteris d'aplicació de la llengua en l'Administració i l'ensenyament.

Sis. Hom delimitarà per llei els territoris en els quals predomine l'ús d'una llengua o de l'altra, així com els que puguen ser exceptuats de l'ensenyament i de l'ús de la llengua pròpia de la Comunitat.

D'altra banda, l'article 34.4 de l'Estatut d'Autonomia atribueix a la Comunitat Valenciana la competència exclusiva en matèria de cultura i l'article 35 de la competència plena en matèria d'ensenyament.

La correcta concreció i efectivitat dels mandats constitucionals i estatutaris precisen, doncs, d'un necessari desplegament legislatiu, missió que acompleix la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

IV

Justificada la necessitat de regular aquesta matèria des del punt de vista legal, hi ha altres raons que motiven aquest text legislatiu.

La Generalitat Valenciana té un compromís irrenunciable en la defensa del patrimoni cultural de la Comunitat Autònoma i d'una manera especial amb la recuperació del valencià, llengua història i pròpia del nostre poble, del qual constitueix la més peculiar senyal d'identitat.

Davant la situació diglòssica en què està immersa la major part de la població, conseqüent a la situació de sotmetiment del valencià durant gairebé tres-cents anys, la Generalitat, com a subjecte fonamental en el procés de recuperació de la plena identitat del poble valencià, té el dret i el deure de retornar la nostra llengua a la categoria i el lloc que mereix, acabant amb la situació de deixadesa i deterioració en què es troba. La nostra irregular situació sociolingüística exigeix una actuació legal, que sense tardar, acabe amb la postració i propicie l'ús i ensenyament del valencià per tal d'assolir l'equiparació amb el castellà.

Aquesta llei tracta de superar la relació de desigualtat que hi ha entre les dues llengües oficials de la nostra Comunitat Autònoma, en disposar les mesures pertinents per impulsar l'ús del valencià a tots els camps de la nostra societat, i especialment a l'Administració i l'ensenyament com a vehicles de llur recuperació. La finalitat última de la Llei és assolir, mitjançant la promoció del valencià, l'equiparació efectiva amb el castellà i garantir l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes en condicions d'igualtat i desterrar qualsevol forma de discriminació lingüística.

I des d'un altre aspecte, la Llei és el compliment d'un dels punts del programa del govern valencià que va assumir, amb la confiança de les Corts Valencianes, el compromís de garantir, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia, l'ús normal i oficial d'ambdues llengües i d'otorgar la protecció i respecte especial a la recuperació del valencià. El President de la Generalitat, en el discurs d'investidura, va anunciar la remissió a les Corts Valencianes d'un Projecte de Llei sobre l'ensenyament del valencià, delimitació de les zones lingüístiques així com la determinació de criteris per a l'aplicació del valencià a l'Administració, objectius que recull la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

V

Prenent com a base els mandats constitucionals i estatutaris abans esmentats, que informen els principis generals d'aquesta Llei, s'articulen les declaracions programàtiques i es perfilen els objectius específics en el Títol Preliminar. Així, doncs, es declara que el valencià és llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i el dret que tots els ciutadans tenen a conèixer-la i usar-la amb plens efectes jurídics, de la mateixa manera que si ho feren en castellà. Resta garantida la tutela judicial d'aquest dret i proscriu qualsevol discriminació per raó de llengua.

Partint dels principis inspiradors de la Llei, el text s'articula en Cinc Títols sota les rubriques «De l'ús del valencià», «del valencià a l'ensenyament», «De l'ús del valencià als mitjans de comunicació social», «De l'actuació dels poders públics» i «Dels territoris predominantment valenciano-parlants i castellano-parlants».

VI

El Títol Primer dedica el primer Capítol a l'ús oficial del valencià a l'Administració Pública. Hom estableix la redacció i publicació bilingüe de les lleis que aproven les Corts Valencianes i la plena validesa de les actuacions administratives i forenses realitzades en valencià. Es faculta a tot ciutadà a usar i exigir la llengua oficial elegida en llurs relacions amb l'Administració Pública, inclosa la instància judicial. Es diposa, també, la plena validesa dels documents públics redactats en valencià en regular-se els assentaments i el lliurament de certificacions.

Hom atribueix al Consell, d'acord amb els procediments legals establerts, la determinació dels noms oficials dels municipis i topònims en general. Es disposa que els empleats de les empreses de caràcter públic i serveis públics depenents de l'Administració directament relacionats amb el públic hauran de conèixer suficientment el valencià per tal d'atendre amb normalitat el servei.

El Capítol Segon fa referència a l'ús normal del valencià pels ciutadans en llurs diverses activitats.

VII

No hi ha cap dubte que aquesta perspectiva d'equipament lingüístic i de recuperació del valencià que la Llei contempla, té especial relleu en la incorporació del valencià a l'ensenyament en tots els nivells educatius sobre els que la Generalitat té competències, com a factor fonamental per fer realitat el dret que tot ciutadà té a conèixer i usar el valencià. A aquest aspecte es dedica el Títol Segon de la Llei, el Capítol primer del qual disposa l'obligatorietat de la incorporació a l'ensenyament en tots els nivells educatius, tret dels territoris castellano-parlants en què la incorporació esmentada es farà de manera progressiva, en atenció a la particular situació sociolingüística.

El valencià i el castellà són declarades llengües obligatòries en els Plans d'ensenyament dels nivells no universitaris, i hom mirarà que els escolars reben els primers ensenyaments en la llengua habitual i que els alumnes assolisquen un coneixement oral i escrit d'ambdues llengües en nivells d'igualtat. S'estableix també que el professorat haurà de conèixer ambdues llengües oficials, amb previsió de l'adaptació dels plans d'estudis per a la capaciació deguda.

Això no obstant, des de la consciència que l'aplicació inflexible i immediata de l'obligatorietat de l'ensenyament del valencià a tot l'àmbit de la Comunitat Valenciana podria, en tractar d'esmenar una injustícia història, causar-ne una altra, atesa la situació lingüística present, el Capítol Segon d'aquest Títol regula les excepcions a contemplar en l'aplicació esmentada. Així, s'hi preveu la supressió de l'obligatorietat de l'ensenyament del valencià quant als territoris valenciano-parlants, en les circumstàncies justificades que s'estableixen, com en els castellano-parlants en els quals la incorporació

progressiva del valencià a l'ensenyament ve acompanyada de la facultat de pares i tutors d'alumnes per obtenir voluntàriament per a aquests l'exempció de l'ensenyament.

D'aquesta manera, la llei, des del més absolut respecte als drets d'aquells ciutadans la llengua habitual dels quals és el castellà, facilita l'extensió del coneixement del valencià a tota la nostra societat, sense distincions, atès que la llengua valenciana és part substancial del patrimoni cultural de tota la nostra societat, i la recuperació i extensió del seu ús com un dels factors de retrobament de la nostra identitat de poble, ens pertoca també a tots els valencians, independentment de la llengua habitual de cadascú.

VIII

Al Títol tercer, es reconeix el dret que tots els ciutadans tenen de ser informats pels mitjans de comunicació social, tant en valencià com en castellà i a utilitzar indistintament ambdues llengües quan hagen d'usar-los, i s'atribueix al Consell la promoció i la utilització del valencià en aquests mitjans, vetllant per una adequada presència del valencià en aquells depenents de la Generalitat.

IX

El Títol quart contempla l'actuació dels poders públics en el foment de l'utilització del valencià en les activitats administratives i el seu coneixement pels funcionaris i empleats públics. Hom preveu la possibilitat de bonificacions fiscals als actes i manifestacions relacionats amb el foment, divulgació i extensió del valencià. Es contempla la concertació d'acords amb l'Administració de Justícia per a la utilització del valencià als jutjats i tribunals, i amb l'Administració de l'Estat per a l'ús en els registres no subjectes a competència de la Generalitat Valenciana. Hom atribueix al Govern Valencià la direcció tècnica i coordinació del procés d'aplicació de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

X

El Títol cinqué conté la determinació dels Territoris predominantment valenciano-parlants i castellano-parlants, als efectes d'aplicació de la Llei, sense perjudici que es puga

procedir-ne a la revisió i sense que en siga obstacle perquè qualsevol ciutadà de la nostra Comunitat puga fer efectiu el dret a conèixer i usar el valencià.

Per a la inclusió dels termes municipals en cada zona lingüística s'ha prés de base el mapa i la relació de poblacions confeccionada per l'Institut de Filologia Valenciana de la Universitat Literària de València, i de la Universitat d'Alacant.

XI

En les Disposicions Transitòries s'estableix el termini de tres anys perquè en les distintes àrees de l'Administració Valenciana es duguen a terme les disposicions d'aquesta Llei, acceptant els terminis establerts en els pactes a convenir amb les altres àrees de l'Administració. També es contempla el pas de la situació actual a la derivada de l'aplicació de la Llei respecte al professorat en formació i en actiu.

La Llei conté, també, una Disposició Derogatòria i una altra Final que autoritza el Govern Valencià a desplegar reglamentàriament l'aplicació de la Llei i estableix la data inicial de l'entrada en vigor.

PROJECTE DE LLEI D'ÚS I ENSENYAMENT DEL VALENCIÀ

TÍTOL PRELIMINAR

PRINCIPIS GENERALS

Article 1.

U. La present Llei té per objecte genèric complimentar i desplegar allò que disposa l'article seté de l'Estatut d'Autonomia quan regula l'ús normal i oficial del valencià a tots els àmbits de la convivència social, així com el seu ensenyament.

Dos. Per aixó, són objectius específics de la present Llei els següents:

- a) Fer efectiu els drets de tots els ciutadans a conèixer i usar el valencià.
- b) Protegir la seua recuperació i garantir l'ús normal i oficial.
- c) Regular els criteris d'aplicació del valencià a l'Administració, mitjans de comunicació social i ensenyament.
- d) Delimitar els territoris en els quals predomine l'ús del valencià i del castellà.
- e) Garantir, d'acord amb principis de gradualitat i voluntarietat, el coneixement i ús del valencià a tot l'àmbit territorial de la Comunitat.

Article 2.ⁿ

El valencià és llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i en conseqüència, tots els ciutadans tenen dret a conèixer-lo i a usar-lo, oralment i per escrit, tant en les relacions privades com en les relacions amb les instàncies públiques.

Article 3.^r

Sense perjudici de les excepcions regulades en aquesta Llei l'ús del valencià pels ciutadans en llurs relacions tant públiques com privades, produeix plens efectes jurídics, igual com si fossen expressats en castellà, sense que pugua derivar-se de l'exercici del dret a expressar-se en valencià, qualsevol forma de discriminació o exigència de traducció.

Article 4.^t

En cap cas ningú no pot ésser discriminat pel fet d'usar qualsevol de les dues llengües oficials.

Article 5.^é

Els ciutadans tenen el dret a obtenir dels jutges i tribunals protecció del dret a usar la seua llengua, d'acord amb el que disposa la legislació vigent.

Article 6.^é

L'Administració adoptarà les mesures que calguen per impedir la discriminació de ciutadans o activitats pel fet d'usar qualsevol de les dues llengües oficials, així com per garantir l'ús normal, la promoció i el coneixement del valencià.

TÍTOL PRIMER DE L'ÚS DEL VALENCIÀ

CAPÍTOL PRIMER

De l'ús oficial

Article 7.º

U. El valencià, com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de la Generalitat i de la seua Administració Pública, de l'Administració Local i de les altres Corporacions i Institucions Públiques depenents de la Generalitat.

Dos. El valencià i el castellà són llengües oficials a la Comunitat Valenciana i com a tals, llur utilització per l'Administració es farà en la forma regulada per la Llei.

Article 8.º

Les Lleis que aproven les Corts Valencianes seran redactades i publicades en ambdues llengües.

Article 9.º

U. Seran vàlides i amb plena eficàcia jurídica totes les actuacions administratives realitzades en valencià a l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

Dos. Tindran eficàcia jurídica els documents redactats en valencià, en els quals es manifeste l'activitat administrativa, així com els impresos i formularis emprats per les Administracions Públiques en llur actuació.

Article 10

Al territori de la Comunitat Valenciana, tots els ciutadans tenen el dret a adreçar-se i relacionar-se amb la Generalitat, amb l'Administració Civil de l'Estat, amb els ens locals i altres de caràcter públic en valencià.

Article 11

U. En les actuacions administratives inicials a instància de part, i si n'hi ha altres interessats i així ho sol·licitaren, l'Administració actuant, haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que demanen, qualsevol que fos la llengua oficial en què se l'hagués iniciat.

Dos. De la mateixa manera, qualsevol que siga la llengua oficial usada, als expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i altres actuacions es faran en la llengua indicada pels interessats.

Article 12

U. D'acord amb el que disposa la present Llei, tots els ciutadans tenen el dret de poder adreçar-se a l'Administració de Justícia en la llengua oficial que creguen convenient d'usar, sense que se'ls puga exigir cap mena de traducció, i sense que se'n puga seguir endarreriment o demora en la tramitació de llurs pretensions.

Dos. Totes les actuacions, documents i escrits, realitzats o redactats en valencià, davant els Tribunals de Justícia i les que aquests duguen a terme en la mateixa llengua, tenen plena validesa i eficàcia.

Article 13

U. La redacció de tots els documents públics es farà en valencià o en castellà a indicació de l'otorgant i, si en foren més, en la que elegiren de comú acord.

Dos. En tot cas, es redactaran en castellà les còpies o certificacions dels documents que hagen de tenir efecte fora del territori de la Comunitat Valenciana.

Tres. En la resta de casos, les còpies i certificacions seran lliurades en la llengua sol·licitada per l'interessat o requerent, i els notaris i altres fedataris públics hauran de traduir, quan s'escaiga, les matrius i els originals.

Article 14

Els assentaments que s'hagen de realitzar a qualsevol Registre Públic es faran en la llengua oficial sol·licitada per l'interessat o interessats de comú acord. Si no se sol·licités cap

llengua en particular s'hi farà en la que s'haja declarat, otorgat o redactat el document a as-sentar.

Article 15

U. Correspon al Consell de la Generalitat Valenciana, d'acord amb els procedi-ments legals establerts, determinar els noms oficials dels municipis, territoris, nuclis de població, accidents geogràfics, vies de comunicació interurbanes i topònims de la Co-munitat Valenciana. El nom de les vies urbanes serà determinat pels Ajuntaments corresponents.

Dos. Les denominacions adoptades pel Consell, d'acord amb el que es disposa al número anterior, seran legals a tots els efectes i es procedirà a la retolació pública acordada en la forma en què reglamentàriament es determine, respectant en tots els casos les normes internacionals subscrietes per l'Estat en aquesta matèria.

Article 16

Les empreses de caràcter públic, així com els serveis públics directament depenents de l'Administració, han de garantir que els empleats que tenen relació directa amb el públic tinguen el coneixement suficient del valencià per atendre amb normalitat el servei que els és encomanat.

CAPÍTOL SEGON

De l'ús normal

Article 17

Tots els ciutadans tenen el dret a expressar-se en valencià a qualsevol reunió, així com a desplegar en valencià llurs activitats professionals, mercantils, laborals, sindicals, polítiques, religioses, recreatives i artístiques.

TÍTOL SEGON DEL VALENCIÀ A L'ENSENYAMENT

CAPÍTOL PRIMER

De l'aplicació del valencià a l'ensenyament

Article 18

U. La incorporació del valencià a l'ensenyament és obligatòria en tots els nivells educatius. Als territoris castellano-parlants que es relacionen al Títol V, la incorporació esmentada s'hi farà de forma progressiva, atenent a la situació sociolingüística particular, de la manera que reglamentàriament siga determinada.

Dos. El valencià i el castellà són llengües obligatòries als Plans d'Ensenyament dels nivells no universitaris, tret de l'excepció feta al número u.

Article 19

U. Hom tendirà, en la mesura de les possibilitats organitzatives dels centres, a què tots els escolars reben els primers ensenyaments en llur llengua habitual, valencià o castellà.

Dos. Malgrat això, i sense perjudici de les excepcions regulades a l'article vint-i-quatre, al final dels cicles en què es declara obligatòria la incorporació del valencià a l'ensenyament i qualsevol que haja estat la llengua habitual en iniciar els estudis, els alumnes han d'estar capacitats per utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà.

Article 20

L'Administració prendrà les mesures que calguen per impedir la discriminació dels alumnes per raó de la llengua que els siga habitual.

Article 21

Haurà d'incloure's obligatòriament l'ensenyament del valencià als Programes d'Educació Permanent d'Adults.

Article 22

Els ensenyaments especialitzats, als programes dels quals s'ensenye llengua, haurà d'incloure's obligatòriament l'ensenyament del valencià.

Article 23

U. Atesa la cooficialitat del valencià i del castellà, els professors han de conèixer les dues llengües.

Dos. Els professors que quan entre en vigor aquesta Llei no tinguen un coneixement suficient del valencià seran capacitats progressivament mitjançant una política fonamentada en criteris de voluntarietat, gradualitat i promoció professional.

Tres. El Consell de la Generalitat Valenciana haurà de procurar que en els Plans d'Estudis de les Universitats i Centres de Formació del Professorat s'incloga el valencià com a assignatura, i de manera especial en aquests últims centres de manera que tots els professors, al finalitzar la seua formació, tinguen un coneixement del valencià en els nivells oral i escrit en igualtat amb el que posseeixen del castellà. I tot això, sense perjudici d'allò establert en la legislació general sobre la matèria.

Quatre. La reglamentació reguladora de l'accés del professorat als Centres Públics i Privats, establirà el sistema perquè tots els professors de nou ingrés posseeixen les condicions fixades al número u d'aquest article.

CAPÍTOL SEGON

De les excepcions

Article 24

U. L'obligatorietat d'aplicar el valencià a l'ensenyament en els territoris assenyalats com de predomini valenciano-parlant al Títol Cinqué, restarà sense efecte de manera individual quan els pares o tutors que ho sol·liciten acrediten fefaentment residència temporal a aquest territori i expressen, en formalitzar la inscripció, el desig que els seus fills o tutelats siguen eximits de l'ensenyament del valencià.

Dos. El Consell de la Generalitat Valenciana introduirà progressivament l'ensenyament del valencià als territoris de predomini lingüístics castellà relacionats al Títol V, i afavorirà totes les iniciatives públiques i privades que contribueixen a la finalitat esmentada. Tot açò, sense perjudici que els pares o tutors residents a les zones susdites puguen obtenir l'exempció de l'ensenyament del valencià per a llurs fills o tutelats, quan així ho sol·liciten en formalitzar-ne la inscripció.

TÍTOL TERCER

DE L'ÚS DEL VALENCIÀ ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

Article 25

U. El Consell de la Generalitat Valenciana vetlarà perquè el valencià tinga una adequada presència a les emissores de ràdio i televisió i altres mitjans de comunicació gestionats per la Generalitat Valenciana, o sobre els quals aquesta Llei tinga competències, d'acord amb el que disposa la present Llei.

Dos. Impulsarà l'ús del valencià a les emissores de ràdio i televisió.

Tres. Fomentarà quantes manifestacions culturals i artístiques es realitzen en les dues llengües, tot rebent consideració especial les desenvolupades en valencià.

Quatre. La Generalitat Valenciana recolzarà quantes accions vagen encaminades a l'edició, desenvolupament i promoció del llibre valencià, i tot això sense menyspreu de la llengua utilitzada, però amb un tractament específic als quals siguen impresos en valencià.

Article 26

U. Tots els ciutadans tenen el dret d'ésser informats pels mitjans socials de comunicació tant en valencià com en castellà.

Dos. De la mateixa manera, en l'accés dels ciutadans als mitjans de comunicació social en els termes establerts per la legislació, tindran dret a utilitzar el valencià, oral i escrit, en condicions d'igualtat amb el castellà.

TÍTOL QUART

DE L'ACTUACIÓ DELS PODERS PÚBLICS

Article 27

El Consell de la Generalitat Valenciana, mitjançant disposicions reglamentàries, fomentarà l'ús del valencià a totes les activitats administratives dels òrgans dependents d'aquesta.

Article 28

De la mateixa manera procediran els ens públics d'acord amb els principis i excepcions determinats per la present Llei.

Article 29

El Consell de la Generalitat Valenciana propiciarà l'ensenyament del valencià als funcionaris i empleats públics dependents d'aquesta, de l'Administració Local i de la Central en els termes que amb aquesta s'acorde, amb arreglo a principis de gradualitat i voluntarietat.

Article 30

U. La Generalitat Valenciana i les Corporacions Locals podran exceptuar i bonificar respecte d'obligacions fiscals als actes i manifestacions relacionats amb el foment, divulgació i extensió de la cultura valenciana, tot rebent una consideració especial les que comporten l'ús del valencià.

Dos. A les bases de convocatòria per a l'accés a càrrecs, ocupacions i funcions públiques per la Generalitat Valenciana i les Corporacions Locals en l'àmbit de les respectives competències, es valorarà el coneixement de valencià per tal que puguen realitzar-se les funcions públiques d'acord amb els principis d'ús del valencià, previstos a aquesta Llei.

Tres. Els poders públics valencians, als efectes de l'apartat anterior, assenyalaran els llocs per als quals és preceptiu el coneixement del valencià.

Quatre. Els impresos, formularis i models oficials que hagen d'utilitzar els poders públics a la Comunitat Valenciana hauran de redactar-se de forma bilingüe.

Article 31

El Govern Valencià realitzarà amb l'Administració de Justícia els acords necessaris per fer efectius l'ús del valencià als Jutjats i Tribunals.

Article 32

Semblantment i als efectes de normalitzar l'ús del valencià als registres públics no subjectes a competència de la Generalitat Valenciana, aquesta promourà amb els òrgans competents acords pertinents.

Article 33

Els poders públics valencians formentaran en l'àmbit de la seua competència i d'acord amb el que disposa aquesta Llei, l'ús del valencià a les activitats professionals, mercantils, laborals, sindicals, polítiques, recreatives, artístiques i associatives.

Article 34

El Govern Valencià assumirà la direcció tècnica i la coordinació del procés d'ús i ensenyament del valencià assessorant a totes les Administracions Públiques i particulars i prenent les mesures que calguen per fomentar l'ús i l'extensió del valencià.

TÍTOL CINQUÉ

DELS TERRITORIS PREDOMINANTMENT VALENCIANO-PARLANTS I CASTELLANO-PARLANTS

Article 35

Als efectes regulats per aquesta Llei i atenent a criteris històrics es declaren termes municipals de predomini lingüístic valencià els següents:

1. Província d'Alacant: Adsúbia, Agost, Agres, Aguas de Busot, Alcalalí, Alcozer de Planes, Alcolecha, Alcoy, Alfafara, Alfaz del Pí, Algueña, Alicante, Almudaina, Alquería de

Aznar, Altea, Balones, Bañeres, Benasau, Benejama, Beniarbeig, Beniardà, Beniarrés, Benichembla, Benidoleig, Benidorm, Benifallim, Benifato, Benilloba, Benillup, Benimantell, Benimarfull, Benimasot, Benimeli, Benissa, Benitachell, Biar, Bolulla, Busot, Calpe, Callosa de Ensarrià, Campello, Campo de Mirra, Cañada, Castalla, Castell de Castells, Cocentaina, Confrides, Crevillente, Cuatretondeta, Denia, Elche, Faheca, Famorca, Finestrat, Gata de Gorgos, Gayanes, Gorga, Guadalest, Guardamar del Segura, Hondón de las Nieves, Hondón de los Frailes, Ibi, Jalón, Jávea, Jijona, Lorcha, Llíber, Millena, Monóvar, Muchamiel, Murla, Muro de Alcoy, Novelda, La Nucía, Ondara, Onil, Orba, Orqueta, Parcent, Pedreguer, Pego, Penàguila, Petrel, Pinoso, Planes, Polop, Rafol de Almunia, Relleu, La Romana, Sagra, San Juan de Alicante, San Vicente del Raspeig, Sanet y Negrals, Santa Pola, Sella, Senija, Setla-Mirarrosa y Miraflor, Tárben, Teulada, Tibi, Tollos, Tormos, Torremanzanas, Vall de Alcalá, Vall de Ebo, Vall de Gallinera, Vall de Laguard, Vergel, Villajoyosa.

2. Província de Castelló: Adzaneta, Ahín, Albocácer, Alcalá de Chivert, Alcora, Alcudia de Veo, pel que fa al nucli valencià-parlant, Alfondiguilla, Almazora, Almenara, Ares del Maestre, Artana, Bechí, Benafigos, Benasal, Benicarló, Benicásim, Benlloch, Borriol, Burriana, Cabanes, Cáliz, Canet lo Roig, Castell de Cabres, Castellfort, Castelló de la Plana, Catí, Cervera del Maestre, Cincorres, Costur, Cuevas del Vinromá, Culla, Chert, Chilches, Chodos, Eslida, Figuerols, Forcall, Herbés, La Jana, La Llosa, La Mata de Morella, Lucena del Cid, Moncófar, Morella, Nules, Onda, Oropesa, Palanques, Peñíscola, Portell de Morella, Puebla de Benifasar, Puebla Tornesa, Ribesalbes, Rosell, Salsadella, San Jorge, San Mateo, San Rafael del Río, Santa Magdalena de Pulpis, Sarratella, Sierra Engarcerán, Sueras, Tales, Tirig, Todolella, Torre de Embesora, Torre de Endoménech, Torreblanca, Traiguera, Useras, Vall d'Alba, Vall de Uxó, Vallibona, Villafamés, Villafranca del Cid, Villanueva de Alcolea, Villar de Canes, Vila-Real, Villavieja, Villorès, Vinaròs, Vistabella del Maestrazgo, Zorita del Maestrazgo.

3. Província de València: Ador, Adzaneta de Albaida, Agullent, Alaquàs, Albaida, Albal, Albalat de la Ribera, Albalat dels Taronchers, Albalat dels Sorells, Alberique, Alboraya, Albuixech, Alcàcer, Alcàntera del Xúquer, l'Alcúdia, Alcudia de Crespins, Aldaya, Alfafar, Alfahuir, Alfara de Algimia, Alfara del Patriarca, Alfarp, Alfarrasí, Algar de Palancia, Algemesí, Algimia de Alfara, Alginet, Almàcera, Almiserat, Almoines, Almusafes, Alquería de la Condesa, Alzira, Antella, Ayelo de Malferit, Ayelo de Rugat, Barig, Barxeta, Bélgida,

Bellreguard, Bellús, Benaguacil, Benavites, Benegida, Benetússer, Beniarjó, Beniatjar, Benicolet, Benifairó de les Valls, Benifairó de Valldigna, Benifayó, Beniflà, Benigànim, Benimodo, Benimuslem, Beniparrell, Beniredrà, Benisanó, Benisoda, Benisuera, Bétera, Bocairent, Bonrepós i Mirambell, Bufali, Burjassot, Canals, Canet de Berenguer, Carcaixent, Cárcer, Carlet, Carrícola, Casinos, Castellón de Rugat, Castellonet, Catadau, Catarroja, Cerdá, Corbera, Cotes, Quart de les Valls, Cullera, Daimús, La Eliana, Enova, Estivella, Estubeny, Faura, Favareta, La Font d'En Carròs, Fontaneres, Fortaleny, Foios, Foios, Fuente la Higuera, Gabarda, Gandía, Genovés, Gilet, Godella, La Granja de la Costera, Guadaséquies, Guadasuar, Guardamar, Lugar Nuevo de Fenollet, Lugar Nuevo de la Corona, Lugar Nuevo de San Jerónimo, Llanera de Ranes, Laurí, Lliria, Llombay, Llosa de Ranes, Llutxent, Manises, Manuel, Masalavés, Masalfasar, Massamagrell, Massanassa, Meliana, Miramar, Mislata, Mogente, Moncada, Monserrat, Montaberner, Montesa, Montichelvo, Montroy, Museros, Náquera, Novelé, Oliva, Olocau, L'Olleria, Ontinyent, Otos, Paiporta, Palma de Gandía, Palmera, Palomar, Paterna, Petrés, Picanya, Picassent, Piles, Pinet, Pobla del Duc, La Pobla Llarga, La Pobla de Vallbona, Polinyà del Xúquer, Pobla del Xúquer, Potríes, Puçol, Puebla de Farnals, Puig, Quart de Poblet, Quartell, Quatretonda, Rafelbuñol, Rafelcofer, Rafelguaraf, Ráfol de Salem, Real de Gandía, Real de Montroy, Ribarroja del Turia, Riola, Rocafort, Rotglà i Corbera, Rótova, Rugat, Sagunto, Salem, San Juan de Enova, Sedaví, Segart, Sellent, Sempere, Senyera, Serra, Silla, Simat de Valldigna, Sollana, Sueca, Sumacárcel, Tavernes Blanques, Tabernes de Valldigna, Terrateig, Torrella, Torrent, Torres Torres, Turís, Valencia, Vallada, Vallés, Villalonga, Villamarchante, Vilanova de Castellò, Vinalesa, Xàtiva, Xeraco, Xeresa, Xirivella.

Article 36

Als efectes regulats per la present Llei són declarats termes municipals de predomini lingüístic castellà, els següents:

1. Província d'Alacant: Albaterra, Algorfa, Almoradí, Aspe, Benejúzar, Benferri, Benijófar, Bigastro, Callosa de Segura, Catral, Cox, Daya Nueva, Daya Vieja, Dolores, Elda, Formentera del Segura, Granja de Rocamora, Jacarilla, Monforte del Cid, Orihuela, Puebla de Rocamora, Rafal, Redován, Rojales, Salinas, San Fulgencio, San Miguel de Salinas, Sax, Torrevieja, Villena.

2. Província de Castelló: Algimia de Almonacid, Almedijar, Altura, Arañuel, Argelita, Ayódar, Azuébar, Barracas, Bejís, Benafer, Castellnovo, Castillo de Villamalefa, Caudiel, Cirat, Cortes de Arenoso, Chóvar, Espadilla, Fanzara, Fuente la Reina, Fuentes de Ayódar, Gaibiel, Gátova, Geldo, Higueras, Jérica, Ludiente, Matet, Montán, Montanejos, Navajas, Olocau del Rey, Pavías, Pina de Montalgrao, Puebla de Arenoso, Sacañet, Segorbe, Soneja, Sot de Ferrer, Teresa, Toga, Torás, El Toro, Torralba del Pinar, Torrechiva, Vall de Almonacid, Vallat, Villahermosa del Río, Villamalur, Villanueva de Viver, Viver, Zucaina.

3. Província de València: Ademúz, Alborache, Alcublas, Alpuente, Andilla, Anna, Aras de Alpuente, Ayora, Benagéber, Bicorp, Bolbaite, Bugarra, Buñol, Calles, Camporrobles, Casas Altas, Casas Bajas, Castielfabib, Caudete de las Fuentes, Cofrentes, Cortes de Pallás, Chelva, Chella, Chera, Cheste, Chiva, Chulilla, Domeño, Dos Aguas, Enguera, Fuenterrubles, Gestalgar, Godella, Higuieruelas, Jalance, Jarafuel, Loriguilla, Losa del Obispo, Macastre, Marines, Millares, Navarrés, Pedralba, Puebla de San Miguel, Quesa, Requena, Siete Aguas, Sinarcas, Sot de Chera, Teresa de Cofrentes, Titaguas, Torrebaja, Tous, Tuéjar, Utiel, Vallanca, Venta del Moro, Villar del Arzobispo, Villargordo del Cabriel, Yátova, La Yesa y Zarra.

Article 37

U. La declaració efectuada als articles anteriors no obstarà l'actuació institucional del Consell de la Generalitat Valenciana per tal d'assolir que l'ús i l'ensenyament del valencià regulats per aquesta Llei siguen portats a terme i especialment per assolir el dret efectiu que tots els ciutadans tenen a conèixer-lo i usar-lo.

Dos. La declaració efectuada als articles anteriors podrà ser revisada en funció de l'aplicació de la present Llei.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

L'ús i ensenyament del valencià regulats a la present Llei, pel que fa a l'Administració de la Generalitat Valenciana, Administració Local, Entitats i Institucions dependents d'aquestes i altres serveis públics als quals fa referència la Llei, hauran de realitzar-se en un termini de tres anys.

Pel que fa a l'Administració de l'Estat a la Comunitat Valenciana, així com a l'Administració de Justícia, s'atendrà als acords que es convinguen pel Consell de la Generalitat Valenciana amb els organismes competents, sense perjudici de la regulació legal de caràcter estatal que sobre l'ús de les distintes llengües oficials pogués establir-se per a les esmentades esferes de l'Administració.

Segona

A l'objecte que els alumnes que actualment cursen estudis als centres de formació del professorat i en tant que els centres no adapten els plans d'estudi a allò disposat per aquesta Llei, el Consell de la Generalitat Valenciana, reglamentàriament, prendrà les mesures que calguen per assegurar que els alumnes, en finalitzar els estudis, hagen adquirit un coneixement suficient del valencià.

Tercera

A l'entrada en vigor d'aquesta Llei el Consell de la Generalitat Valenciana organitzarà els cursos corresponents per tal que els professors en actiu en eixe moment, siga quin siga el nivell educatiu de l'ensenyament, assolisquen el més aviat possible la suficient capacitat en valencià.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogades totes les normes que s'oposen al que estableix la present Llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

S'autoritza el Consell de la Generalitat Valenciana a l'adopció de quantes disposicions reglamentàries calguen per a l'aplicació i desplegament del que es disposa en aquesta Llei.

Segona.

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicar al «Diari Oficial de la Generalitat Valenciana».

ESMENES I VOTS PARTICULARS QUE ES PRETENEN DEFENSAR AL PLE DE LES CORTS VALENCIANES

A la denominació de la Llei

Esmena número 1	D'addició
-----------------	-----------

G. P. Popular.
Afegir la denominació de la Llei:
Llei sobre ús i ensenyament del IDIOMA
valencià.

A l'article 1.^r

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 2.ⁿ

Esmena número 4-A	D'addició
-------------------	-----------

G. P. Popular.
Afegir després de «llengua pròpia»:
«...i diferenciada...».

Esmena número 7	De modificació
-----------------	----------------

G. P. Comunista.
Substituir: «El valencià és llengua pròpia
de la Comunitat Valenciana...» per «el
valencià es una de les dos llengües pròpies de
la Comunitat Valenciana».

Esmena número 8	D'addició
-----------------	-----------

G. P. Comunista.
Afegir al final del paràgraf, el terme:
«...valencianes...».

A l'article 3.^r

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 4.^t

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 5.^e

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 6.^e

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 7.^e

Esmena número 12	De modificació
------------------	----------------

G. P. Comunista.
Substituir el punt 1:

«El valencià, com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana...» per «El valencià, com una de les llengües pròpies de la Comunitat Valenciana».

A l'article 8.^é

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 9.^é

Esmena número 13-A	De modificació
--------------------	----------------

G. P. Popular.

Substituir el punt 1 per:

«Seran vàlides i amb plena eficàcia jurídica totes les actuacions administratives realitzades en valencià a l'àmbit competencial de les Institucions de la Generalitat Valenciana».

A l'article 10

Esmena número 14	De supressió
------------------	--------------

G. P. Popular.

Suprimir:

«...amb l'Administració Civil de l'Estat...».

A l'article 11

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 12

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 13

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 14

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 15

Esmena número 19-A	D'addició
--------------------	-----------

G. P. Popular.

Abans de «procediment» afegir CRITERIS.

Esmena número 19-B	D'addició
--------------------	-----------

G. P. Popular.

Després de «de la Comunidad Valenciana» afegir «la denominació d'aquestos serà sempre la que millor corresponga a llur identitat històrica».

Esmena número 20	D'addició
------------------	-----------

G. P. Popular.

Afegir un punt 3.º:

«Els Municipis que tinguessen denominació en les dos llengües de la Comunitat faran constar el seu nom en ambdues».

Esmena número 21 D'addició

G. P. Comunista.

Afegir un punt 3.º que diga el següent:

«Les denominacions adoptades pel Consell, a tenor de l'apartat 1.º, i en la mesura que ho permetesca el nom oficial, es retolaran en ambdues llengües oficials».

A l'article 16

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 17

Esmena número 24 D'addició

G. P. Popular.

Afegir després de:

«I artístiques» la frase «sempre que no impedisca o entorpesca el normal funcionament l'activitat del qual es tracte».

A la denominació del Títol II

Esmena número 25 De modificació

G. P. Popular.

Modificar el Títol II en el sentit de:

«L'ensenyament de l'Idioma Valencià».

A l'article 18

Esmena número 27-A De modificació

G. P. Popular.

Suprimir l'apartat 1 de l'article 18 pel següent:

«1. L'Ensenyament de l'Idioma valencià serà obligat per a tots els centres d'ensenyament de nivell no universitari de la Comunitat Valenciana».

Esmena número 27-C De modificació

G. P. Popular.

Suprimir l'apartat 2 de l'article 18 pel següent:

«2. Els plans d'ensenyament de l'Idioma valencià hauran de garantir que al termini dels cicles educatius en els quals aquest ensenyament és establert com a obligatori, els alumnes estiguen capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà».

Esmena número 27-D D'addició

G. P. Popular.

Afegir un apartat 3 a l'article 18:

«3. El coneixement de l'idioma valencià, segons l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, és un dret i no un deure, els escolars, els pares dels quals així ho ma-

nifesten expressament, no podran ser obligats a rebre tal ensenyament».

Esmena número 28 De modificació

G. P. Comunista.

Modificar el punt 1 pel següent text:

«La incorporació del valencià és obligatòria per als centres i voluntària per als alumnes. Als territoris castellano-parlants es proveirà a tots els centres que ho sol·liciten a tenor de la demanda existent d'aquest».

A l'article 19

Esmena número 31 De supressió

G. P. Popular.

Supressió del punt 2 de l'article 19, en el cas que s'acceptés l'esmena a l'article 18.

A l'article 20

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 21

Esmena número 32 De supressió

G. P. Popular.

Supressió total de l'article 21.

Esmena número 33 De modificació

G. P. Popular.

Substituir «obligatòriament» per «optativament».

Esmena número 34 De modificació

G. P. Comunista.

Substituir «obligatòriament» per «amb caràcter opcional».

A l'article 22

Esmena número 35 De supressió

G. P. Popular.

Supressió total de l'article.

A l'article 23

Esmena número 36 De modificació

G. P. Comunista.

Modificar el punt 2, per a que quede redactat de la següent forma:

«Els professors que ho desitgen i que a l'entrada en vigor d'aquesta Llei no possessen suficients coneixements de valencià, seran capacitats progressivament mitjançant una política fundada en criteris de voluntarietat i gradualitat».

A l'article 24

Esmena número 40	De supressió
------------------	--------------

G. P. Popular.

Suprimir l'article 24 en el cas que haja segut aprovada l'esmena a l'article 18.

Esmena número 42	De modificació
------------------	----------------

G. P. Comunista.

Si s'accepten les anteriors esmenes. En cas contrari s'ha de redactar: «L'obligatorietat... quedarà sense efecte de manera individual quan els pares o tutors expressen, al formalitzar la inscripció, el desig que a llurs fills o tutelats s'els eximesca de l'ensenyament del valencià».

A la denominació del Títol III

Esmena número 43	D'addició
------------------	-----------

G. P. Popular.

Haurà d'afegir-se la paraula IDIOMA, de manera que quede redactat com segueix:

«De l'ús de l'idioma valencià en els mitjans de comunicació social».

A l'article 25.

Vot particular número 1

G. P. Popular.

Manteniment del text del Projecte de Llei:

1. El Consell de la Generalitat Valenciana vetlarà perquè el valencià tinga una adequada presència en aquelles emissores de ràdio i televisió i altres mitjans de comunicació gestionats per la Generalitat Valenciana, o sobre els que aquesta tinga competència, d'acord amb allò disposat en la present Llei.

2. Impulsarà en els emissores de ràdio i televisió l'ús del valencià.

3. Fomentarà quantes manifestacions culturals i artístiques es realitzen en valencià.

A l'article 26

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 27

Esmena número 47	D'addició
------------------	-----------

G. P. Popular.

Afegir després de «l'ús del» la paraula «IDIOMA».

A l'article 28

Esmena número 48	De supressió
------------------	--------------

G. P. Popular.

Suprimir la paraula «excepcions» en el cas d'haver estat aprovada l'esmena a l'article 24.

A l'article 29

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 30

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 31

No hi ha esmenes presentades.

A l'article 32

Esmena número 57	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.

Substituir la paraula «normalitzar» per la de «FOMENTAR».

A l'article 33

Esmena número 58-A	D'addició
--------------------	-----------

G. P. Popular.

Haurà de començar diguent:
«Així mateix...».

Esmena número 58-B	D'addició
--------------------	-----------

G. P. Popular.

Abans de la paraula «valencià» haurà de posar-se la paraula «IDIOMA».

A l'article 34

No hi ha esmenes presentades.

A la denominació del Títol V

Esmena número 60	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.

Modificar-ho de manera que quede redactat:

«Dels territoris en els quals predomina l'ús del valencià i del castellà, i d'aquells en els quals és predominant el sol ús del castellà».

A l'article 35

Esmena número 61	De supressió i modificació
------------------	----------------------------

G. P. Comunista.

Reestructuració total a la llum d'un estudi més rigorós, sobre la base de la realitat socio-lingüística, i atenent no sols al caràcter històric, sinó als moviments immigratoris interns i externs (que vénen d'altres Comunitats) de l'últim temps.

Tot això, ha de cercar no la divisió dels valencians, sinó un coneixement més exacte que permetesca planificar, programar, dotar dels serveis i mitjans imprescindibles.

Esmena número 62	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.

Redactar el primer paràgraf de la següent manera:

«Als efectes regulats de la present Llei es delimiten com a Territoris de predomini de l'ús del valencià i castellà els constituïts pels termes municipals següents:».

Esmena número 65-A D'addició

G. P. Popular.

Aquest article s'inclourà, de ser aprovat amb el número següent a l'actual 35 (35-bis).

Text que es proposa:

«En els termes municipals anunciats a l'article anterior per decret de la Generalitat determinaran, tot atenent a enquestes solvents en els quals predomine el valencià o el castellà».

A l'article 36

Esmena número 67 De modificació

G. P. Popular.

Substituir el primer paràgraf pel següent:

«Als efectes regulats de la present Llei es delimiten com a Territoris de predomini del sol ús de l'idioma castellà, els termes municipals següents:».

A l'article 37.

Esmena número 68 De modificació

G. P. Popular.

Substitució del text número 1 pel següent:

«1. En els Territoris de predomini castellà la Generalitat i les seues Institucions augmentaran les inversions encaminades al major i més ràpid coneixement i foment de la llengua valenciana».

Esmena número 69-A D'addició

G. P. Popular.

Addicionar un TÍTOL VI:

De la Comissió de Seguiment.

Article 37-bis. Amb el fi que es done un exacte compliment a les disposicions de la present Llei, es crearà per les Corts Valencianes una Comissió de Seguiment, Investigació i Control.

Esmena número 69-D D'addició

G. P. Popular.

Article 376 tris. Retran comptes a les Corts Valencianes, almenys una vegada a l'any o quan siguen requerits per un Grup Parlamentari i acordat per la Mesa de les Corts.

A la Disposició Transitòria Primera

Vot particular número 2

G. P. Popular.

Manteniment del text del Projecte de Llei.

Primera. L'ús i ensenyament del valencià regulats en la present Llei, pel que respecta a l'Administració Local, Entitats i Institucions que d'elles depenguen, i altres serveis públics als quals aquesta es refereisca, hauran de dur-se a terme en el termini de tres anys.

En allò referent a l'Administració de l'Estat en la Comunitat Valenciana, així com a l'Administració de Justícia, s'estarà a allò que disposen els acords que aquests efectes es convinguen pel Consell de la Generalitat Valenciana amb els organismes competents.

Esmena número 70 De supressió

G. P. Comunista.

Suprimir la Disposició Transitòria.

A la Disposició Transitòria Segona

Esmena número 73-A D'addició

G. P. Popular.

Afegir-se després de «professorat»:

«...de la Comunitat Autònoma Valenciana».

Esmena número 73-B D'addició

G. P. Popular.

Afegir-se després de «suficient coneixement del»: «...idioma valencià».

A la Disposició Transitòria Tercera

No hi ha esmenes presentades.

A l'Exposició de Motius IV

Esmena número 75-A De modificació

G. P. Popular.

Afegir al tercer paràgraf on diu: «llengua històrica pròpia...»:
«...i diferenciada».

Esmena número 75-B De modificació

G. P. Popular.

Substituir al quart paràgraf, penúltima línia, la paraula «aconseguesca» per «FAÇA POSSIBLE».

Esmena número 75-C De modificació

G. P. Popular.

Modificar l'últim paràgraf de la denominació o rúbriques dels cinc Títols, segons les esmenes presentades.

A l'Exposició de Motius VII

Esmena número 76	De modificació
------------------	----------------

G. P. Popular.

Al paràgraf primer, línia quarta, a continuació de «especial importància» ha de modificar-se per la següent redacció:

«...l'ensenyament del valencià als nivells educatius no universitaris, com a factor fonamental per fer realitat el dret que tot ciutadà té a conèixer i usar el valencià. A aquest respecte està dedicat el Títol II, que disposa l'obligatorietat de tots els centres

d'ensenyament de nivell no universitari a impartir l'ensenyament del valencià, amb la sola possible excepció que aquest assenyalava per als territoris on predomine el sol ús del castellà».

Corts Valencianes,
València, 4 de novembre de 1983

La Presidenta,
JOSEFA FRAU RIBES

El Secretari,
XAVIER CASP VERCHER

Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià.

Sia notori i manifest a tots els ciutadans que les Corts Valencianes han aprovat i jo, d'acord amb el que estableix la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del rei, promulgue la següent Llei:

PREÀMBUL

I

L'article 3.º de la Constitució espanyola de 27 de desembre de 1978, després de proclamar en el número 1 que «el castellà és la llengua oficial de l'Estat» i que «tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret a usar-la», disposa en el número 2 que «les

altres llengües espanyoles seran també oficials a les respectives Comunitats Autònomes d'acord amb els seus Estatuts» i afegeix en el número 3 que «la riquesa de les distintes modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció».

L'article 148.1.17 del text constitucional estableix que les Comunitats Autònomes podran assumir competències en matèria de «foment de la cultura, recerca i, si fa al cas, ensenyament de la llengua de la Comunitat Autònoma».

També en el número 3 de l'article 20 de la Constitució, que disposa la futura regulació, mitjançant llei, de l'organització i control parlamentari dels mitjans de comunicació social de dependència pública, i garanteix l'accés a aquests mitjans dels grups socials i polítics significatius, precisa que es farà respectant el pluralisme de la societat i de les diverses llengües d'Espanya.

II

Durant l'etapa preautonòmica, instaurada en l'actual Comunitat Valenciana pel Reial Decret 10/1978, de 17 de març, es dictaren el Reial Decret 2003/1979, de 3 d'agost, i l'Ordre de desplegament de 7 de juliol de 1979, regulant la incorporació de la llengua valenciana al sistema d'ensenyament del País Valencià, normativa aquesta que tenint com a precedent el Decret 1433/1975, de 30 de maig, regulador de la incorporació de les llengües natives als programes dels centres d'Educació Preescolar i General Bàsica, era de caràcter conjuntural i transitòria en tant que la definitiva regulació de la matèria lingüística havia de ser obra de la futura Comunitat Autònoma.

III

Assolida l'Autonomia de la Comunitat Valenciana per la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, aprovatòria de l'Estatut, la matèria lingüística és objecte de regulació especial en l'article 7.º, que estableix:

«1. Els dos idiomes oficials de la Comunitat Autònoma són el valencià i el castellà. Tothom té dret a conèixer-los i a usar-los.

2. La Generalitat Valenciana garantirà l'ús normal i oficial d'ambdues llengües, i adoptarà les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el coneixement.

3. Ningú no podrà ser discriminat per raó de la seua llengua.
4. Hom atorgarà protecció i respecte especials a la recuperació del valencià.
5. La llei establirà els criteris d'aplicació de la llengua en l'Administració i l'ensenyament.
6. Hom delimitarà per llei els territoris en els quals predomine l'ús d'una llengua o de l'altra, així com els que puguen ser exceptuats de l'ensenyament i de l'ús de la llengua pròpia de la Comunitat.»

D'altra banda, l'article 31.4 de l'Estatut d'Autonomia atribueix a la Comunitat Valenciana la competència exclusiva en matèria de cultura, i l'article 35 la competència plena en matèria d'ensenyament.

La correcta concreció i efectivitat dels mandats constitucionals i estatutaris necessiten, doncs, un desplegament legislatiu, missió que aconsegueix la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

IV

Justificada la necessitat de regular aquesta matèria des del punt de vista legal, hi ha altres raons que motiven aquest text legislatiu.

La Generalitat Valenciana té un compromís irrenunciable en la defensa del patrimoni cultural de la Comunitat Autònoma i d'una manera especial amb la recuperació del valencià, llengua històrica i pròpia del nostre poble, del qual constitueix la més peculiar senya d'identitat.

Davant la situació diglòssica en què està immersa la major part de la nostra població, consegüent a la situació de sotmetiment del valencià mantinguda durant la història de quasi tres-cents anys, la Generalitat, com a subjecte fonamental en el procés de recuperació de la plena identitat del poble valencià, té el dret i el deure de retornar la nostra llengua a la categoria i el lloc que mereix, acabant amb la situació de deixadesa i deterioració en què es troba. La nostra irregular situació sociolingüística exigeix una actuació legal, que sense tardar acabe amb la postració i propicie l'ús i ensenyament del valencià per tal d'assolir l'equiparació total amb el castellà.

Aquesta llei tracta de superar la relació de desigualtat que hi ha entre les dues llengües oficials de la nostra Comunitat Autònoma, i disposa les mesures pertinents per tal

d'impulsar l'ús del valencià en tots els camps de la nostra societat, i especialment en l'Administració i l'ensenyament com a vehicles de recuperació. La finalitat última de la Llei és assolir, mitjançant la promoció del valencià, l'equiparació efectiva amb el castellà i garantir l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes en condicions d'igualtat i desterrar qualsevol forma de discriminació lingüística.

I des d'un altre aspecte, la Llei constitueix el compliment d'un dels punts del programa del Govern Valencià que va assumir, amb la confiança de les Corts Valencianes, el compromís de garantir, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia, l'ús normal i oficial d'ambdues llengües i d'atorgar la protecció i respecte especial a la recuperació del valencià. El President de la Generalitat, en el discurs d'investidura, va anunciar la remissió a les Corts Valencianes d'un Projecte de Llei sobre l'ensenyament del valencià, delimitació de zones lingüístiques, així com la determinació de criteris per a l'aplicació del valencià a l'Administració, objectius que recull la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

V

Prenent com a base els mandats constitucionals i estatutaris abans esmentats, que informen els principis generals d'aquesta Llei, s'articulen les declaracions programàtiques i es perfilen els objectius específics en el Títol Preliminar. Així, doncs, es declara que el valencià és llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i el dret que tots els ciutadans tenen a conèixer-la i usar-la amb plens efectes jurídics, de la mateixa manera que si s'emprava el castellà. Resta garantida la tutela judicial d'aquest dret i proscriu qualsevol discriminació per raó de llengua.

Partint dels principis inspiradors de la Llei, el text s'articula en Cinc Títols sota les rúbriques «De l'ús del valencià», «Del valencià a l'ensenyament», «De l'ús del valencià als mitjans de comunicació social», «De l'actuació dels poders públics» i «Dels territoris predominantment valencianoparlants i castellanoparlants».

VI

El Títol Primer dedica el primer capítol a l'ús oficial del valencià en l'Administració Pública. Hom estableix la redacció i publicació bilingüe de les lleis que aproven les Corts

Valencianes i la plena validesa de les actuacions administratives i forenses realitzades en valencià. Es faculta a tot ciutadà a usar i exigir la llengua oficial elegida en llurs relacions amb l'Administració Pública, inclosa la instància judicial. Es disposa, també, la plena validesa dels documents públics redactats en valencià i es regula la pràctica dels assentaments registrats i el lliurament de certificacions.

Hom atribueix al Consell, d'acord amb els procediments legals establerts, la determinació dels noms oficials dels municipis i topònims en general. Es disposa que els empleats de les empreses de caràcter públic i serveis públics dependents de l'Administració directament relacionats amb el públic hauran de conèixer suficientment el valencià per tal d'atendre amb normalitat el servei.

El Capítol Segon fa referència a l'ús normal del valencià pels ciutadans en les diverses activitats.

VII

No hi ha cap dubte que aquesta perspectiva d'equiparació lingüística i de recuperació del valencià que la Llei contempla, té especial importància en la incorporació del valencià a l'ensenyament en tots els nivells educatius sobre els quals la Generalitat té competències, com a factor fonamental per a fer realitat el dret que tot ciutadà té a conèixer i usar el valencià. A aquest aspecte es dedica el Títol Segon de la Llei, el Capítol Primer del qual disposa l'obligatorietat de la incorporació a l'ensenyament en tots els nivells educatius, tret dels territoris castellanoparlants en què la incorporació esmentada es farà de manera progressiva, en atenció a la particular situació sociolingüística.

El valencià i el castellà són declarades llengües obligatòries en els Plans d'Ensenyament dels nivells no universitaris, i hom mirarà que els escolars reben els primers ensenyaments en la llengua habitual i que els alumnes assoleixen un coneixement oral i escrit d'ambdues llengües en nivells d'igualtat. S'estableix també que el professorat haurà de conèixer ambdues llengües oficials, amb previsió de l'adaptació dels plans d'estudis per a la capaciació deguda.

Això no obstant, des de la consciència que l'aplicació inflexible i immediata de l'obligatorietat de l'ensenyament del valencià a tot l'àmbit de la Comunitat Valenciana podria, per

tractar d'esmenar una injustícia històrica, causar-ne una altra, atesa la situació lingüística present, el Capítol Segon d'aquest Títol regula les excepcions a contemplar en l'aplicació esmentada. Així, s'hi preveu la supressió de l'obligatorietat de l'ensenyament del valencià quant als territoris valenciano-parlants, en les circumstàncies justificades que s'estableixen, com en els castellanoparlants en els quals la incorporació progressiva del valencià a l'ensenyament ve acompanyada de la facultat de pares i tutors d'alumnes per a obtenir voluntàriament per a aquests l'exempció de l'ensenyament.

D'aquesta manera, la Llei, des del més absolut respecte als drets d'aquells ciutadans la llengua habitual dels quals és el castellà, facilita l'extensió del coneixement del valencià a tota la nostra societat, sense distincions, ja que la llengua valenciana és part substancial del patrimoni cultural de tota la nostra societat, i la recuperació i extensió del seu ús com un dels factors de retrobament de la nostra identitat de poble, ens pertoca també a tots els valencians, independentment de la llengua habitual de cadascú.

VIII

Al Títol Tercer es reconeix el dret que tots els ciutadans tenen de ser informats pels mitjans de comunicació social, tant en valencià com en castellà i a utilitzar indistintament ambdues llengües quan hagen d'usar-los, i s'atribueix al Consell la promoció i la utilització del valencià en aquests mitjans, vetlant per una adequada presència del valencià en aquells dependents de la Generalitat.

IX

El Títol Quart contempla l'actuació dels poders públics en el foment de la utilització del valencià en les activitats administratives i el seu coneixement pels funcionaris i empleats públics. Es preveu la possibilitat de bonificacions fiscals als actes i manifestacions relacionats amb el foment, divulgació i extensió del valencià. Es contempla la concertació d'acords amb l'Administració de Justícia per a la utilització del valencià als jutjats i tribunals, i amb l'Administració de l'Estat per a l'ús en els registres no subjectes a competència de la Generalitat Valenciana. Hom atribueix al Govern Valencià la direcció tècnica i coordinació del procés d'aplicació de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

X

El Títol Cinqué conté la determinació dels territoris predominantment valencianoparlants i castellanoparlants, als efectes d'aplicació de la Llei, sense perjudici que es puga procedir-ne a la revisió i sense que siga obstacle perquè qualsevol ciutadà de la nostra Comunitat puga fer efectiu el dret a conéixer i usar el valencià.

Per a la inclusió dels termes municipals en cada zona lingüística s'ha pres com a base el mapa i la relació de poblacions confeccionats per l'Institut de Filologia Valenciana de la Universitat Literària de València, i de la Universitat d'Alacant.

XI

En les Disposicions Transitòries s'estableix el termini de tres anys perquè en les distintes àrees de l'Administració Valenciana es duguen a terme les disposicions d'aquesta Llei, acceptant els terminis establerts en els pactes a convenir amb les altres àrees de l'Administració. També es contempla el pas de la situació actual a la que derivarà de l'aplicació de la Llei respecte al professorat en formació i en actiu.

La Llei conté, també, una Disposició Derogatòria i una altra de Final que autoritza al Govern Valencià a desplegar reglamentàriament l'aplicació de la Llei i estableix la data inicial de l'entrada en vigor.

LLEI D'ÚS I ENSENYAMENT DEL VALENCIÀ

TÍTOL PRELIMINAR

PRINCIPIS GENERALS

Article 1.º

1. La present Llei té per objecte genèric complimentar i desplegar allò que disposa l'article seté de l'Estatut d'Autonomia quan regula l'ús normal i oficial del valencià a tots els àmbits de la convivència social, així com el seu ensenyament.

2. Per això, són objectius específics de la present Llei els següents:

- a) Fer efectius els drets de tots els ciutadans a conèixer i usar el valencià.
- b) Protegir la seua recuperació i garantir l'ús normal i oficial.
- c) Regular els criteris d'aplicació del valencià a l'Administració, mitjans de comunicació social i ensenyament.
- d) Delimitar els territoris en els quals predomine l'ús del valencià i del castellà.
- e) Garantir, d'acord amb principis de gradualitat i voluntarietat, el coneixement i ús del valencià a tot l'àmbit territorial de la Comunitat.

Article 2.º

El valencià és llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i, en conseqüència, tots els ciutadans tenen dret a conèixer-lo i a usar-lo oralment i per escrit tant en les relacions privades com en les relacions amb les instàncies públiques.

Article 3.º

Sense perjudici de les excepcions regulades en aquesta Llei, l'ús del valencià pels ciutadans en les relacions tant públiques com privades, produeix plens efectes jurídics, igual com si emprassen el castellà, sense que pugua derivar-se de l'exercici del dret a expressar-se en valencià, qualsevol forma de discriminació o exigència de traducció.

Article 4.º

En cap cas ningú no podrà ser discriminat pel fet d'usar qualsevol de les dues llengües oficials.

Article 5.º

L'Administració adoptarà les mesures que calguen per a impedir la discriminació de ciutadans o activitats pel fet d'usar qualsevol de les dues llengües oficials, així com per a garantir l'ús normal, la promoció i el coneixement del valencià.

Article 6.º

Els ciutadans tenen el dret a obtenir dels jutges i tribunals protecció del dret a usar la seua llengua, d'acord amb el que disposa la legislació vigent.

TÍTOL PRIMER

DE L'ÚS DEL VALENCIÀ

CAPÍTOL PRIMER

De l'ús oficial

Article 7.º

1. El valencià, com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de la Generalitat i de la seua Administració Pública, de l'Administració Local i de les altres corporacions i institucions públiques dependents d'aquelles.

2. El valencià i el castellà són llengües oficials a la Comunitat Valenciana i, com a tals, llur utilització per l'Administració es farà en la forma regulada per la Llei.

Article 8.º

Les lleis que aproven les Corts Valencianes seran redactades i publicades en ambdues llengües.

Article 9.º

1. Seran vàlides i amb plena eficàcia jurídica totes les actuacions administratives realitzades en valencià a l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

2. Tindran eficàcia jurídica els documents redactats en valencià, en els quals es manifeste l'activitat administrativa, així com els impresos i formularis emprats per les administracions públiques en llur actuació.

Article 10

Al territori de la Comunitat Valenciana, tots els ciutadans tenen el dret a adreçar-se i relacionar-se amb la Generalitat, amb els ens locals i altres de caràcter públic, en valencià.

Article 11

1. En les actuacions administratives iniciades a instància de part, i en les que havent-hi d'altres interessats així ho sol·licitassen, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que demanen, qualsevol que fos la llengua oficial en què s'hagués iniciat.

2. De la mateixa manera, qualsevol que siga la llengua oficial usada, als expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i altres actuacions es faran en la llengua indicada pels interessats.

Article 12

1. D'acord amb el que disposa la present Llei, tots els ciutadans tenen el dret de poder adreçar-se a l'Administració de Justícia en la llengua oficial que creguen convenient d'usar, sense que se'ls pugua exigir cap mena de traducció i sense que se'n pugua seguir retard o demora en la tramitació de llurs pretensions.

2. Totes les actuacions, documents i escrits, realitzats o redactats en valencià davant els tribunals de justícia i les que aquests duguen a terme en la mateixa llengua, tenen plena validesa i eficàcia.

Article 13

1. La redacció de tots els documents públics es farà en valencià o en castellà a indicació de l'atorgant i, si en són més, en la que elegiran de comú acord.

2. En tot cas, es redactaran en castellà les còpies o certificacions dels documents que hagen de tenir efecte fora del territori de la Comunitat Valenciana.

3. En la resta de casos, les còpies i certificacions seran lliurades en la llengua sol·licitada per l'interessat o requeridor, i els notaris i altres fedataris públics hauran de traduir, quan s'escaiga, les matrius i els originals. En qualsevol cas, sempre es podran fer en les dues llengües.

Article 14

Els assentaments que s'hagen de realitzar a qualsevol registre públic es faran en la llengua oficial sol·licitada per l'interessat o els interessats de comú acord. Si no se sol·licitara cap llengua en particular es farà en la que s'haja declarat, atorgat o redactat el document a assentar.

Article 15

1. Correspon al Consell de la Generalitat Valenciana, d'acord amb els procediments legals establerts, determinar els noms oficials dels municipis, territoris, nuclis de població, accidents geogràfics, vies de comunicació interurbanes i topònims de la Comunitat Valenciana. El nom de les vies urbanes serà determinat pels ajuntaments corresponents.

2. Les denominacions adoptades pel Consell, d'acord amb el que es disposa al número anterior, seran les legals a tots els efectes i es procedirà a la retolació pública acordada en la forma en què reglamentàriament es determine, amb el respecte degut a les normes internacionals subscrietes per l'Estat en aquesta matèria.

3. Els municipis que tinguen denominació en les dues llengües de la Comunitat faran constar el seu nom en ambdues.

4. Les denominacions adoptades pel Consell, a tenor de l'apartat 1, i en la mesura que ho permeta el nom oficial, es retolaran en les dues llengües oficials.

Article 16

Les empreses de caràcter públic, així com els serveis públics directament dependents de l'Administració, han de garantir que els empleats que tenen relació directa amb el públic tinguen el coneixement suficient del valencià per a atendre amb normalitat el servei que els és encomanat.

CAPÍTOL SEGON

De l'ús normal

Article 17

Tots els ciutadans tenen el dret a expressar-se en valencià en qualsevol reunió, així com a desplegar en valencià llurs activitats professionals, mercantils, laborals, sindicals, polítiques, religioses, recreatives i artístiques.

TÍTOL SEGON

DEL VALENCIÀ A L'ENSENYAMENT

CAPÍTOL PRIMER

De l'aplicació del valencià a l'ensenyament

Article 18

1. La incorporació del valencià a l'ensenyament és obligatòria en tots els nivells educatius. Als territoris castellanoparlants que es relacionen al Títol Cinqué, la incorporació esmentada s'hi farà de forma progressiva, atenent la situació sociolingüística particular, de la manera que reglamentàriament siga determinada.

2. El Consell vetlarà perquè la incorporació del valencià s'efectue de forma comprensiva amb les diferències i nivells en el coneixement i ús del valencià avui existents, i la superació dels quals és un dels objectius més importants d'aquesta Llei.

3. El valencià i el castellà són llengües obligatòries als plans d'ensenyament dels nivells no universitaris, tret de l'excepció feta al punt u.

Article 19

1. Hom procurarà, en la mesura de les possibilitats organitzatives dels centres, que tots els escolars reben els primers ensenyaments en llur llengua habitual, valencià o castellà.

2. Això no obstant, i sense perjudici de les excepcions regulades a l'article vint-i-quatre, al final dels cicles en què es declara obligatòria la incorporació del valencià a l'ensenyament i qualsevol que haja estat la llengua habitual en iniciar els estudis, els alumnes han d'estar capacitats per utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà.

Article 20

L'Administració prendrà les mesures que calguen per a impedir la discriminació dels alumnes per raó de la llengua que els siga habitual.

Article 21

Haurà d'incloure's obligatòriament l'ensenyament del valencià als programes d'Educació Permanent d'Adults.

Article 22

Als ensenyaments especialitzats, en els programes dels quals s'ensenye llengua, haurà d'incloure's obligatòriament l'ensenyament del valencià.

Article 23

1. Atesa la cooficialitat del valencià i del castellà, els professors han de conèixer les dues llengües.

2. Els professors que quan entre en vigor aquesta Llei no tinguen un coneixement suficient del valencià seran capacitats progressivament mitjançant una política de voluntarietat, gradualitat i promoció professional.

3. El Consell de la Generalitat Valenciana haurà de procurar que en els Plans d'Estudis de les universitats i centres de Formació del Professorat s'incloga el valencià com a assignatura, i de manera especial en aquests últims centres de manera que tots els professors, al final de la seua formació, tinguen un coneixement del valencià en els nivells oral i escrit en igualtat amb el que posseeixen del castellà. I tot això sense perjudici del que estableix la legislació general sobre la matèria.

4. La reglamentació reguladora de l'accés del professorat als centres públics i privats establirà el sistema perquè tots els professors de nou ingrés posseeixen les condicions fixades al número u d'aquest article.

CAPÍTOL SEGON

De les excepcions

Article 24

1. L'obligatorietat d'aplicar el valencià a l'ensenyament en els territoris assenyalats com de predomini valencianoparlant al Títol Cinqué, restarà sense efecte de manera individual quan els pares o tutors que ho sol·liciten acrediten fefaentment residència temporal en aquest territori i expressen, en formalitzar la inscripció, el desig que els seus fills o tutelats siguen eximits de l'ensenyament del valencià.

2. El Consell de la Generalitat Valenciana introduirà progressivament l'ensenyament del valencià als territoris de predomini lingüístic castellà relacionats al Títol Cinqué, i afavorirà totes les iniciatives públiques i privades que contribueixen a la finalitat esmentada. Tot açò, sense perjudici que els pares o tutors residents a les zones susdites puguen obtenir l'exempció de l'ensenyament del valencià per a llurs fills i tutelats, quan així ho sol·liciten en formalitzar-ne la inscripció.

TÍTOL TERCER

DE L'ÚS DEL VALENCIÀ ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

Article 25

1. El Consell de la Generalitat Valenciana vetlarà perquè el valencià tinga una adequada presència a les emissores de ràdio i televisió i altres mitjans de comunicació gestionats per la Generalitat Valenciana, o sobre els quals aquesta Llei tinga competència, d'acord amb el que disposa la present Llei.

2. Impulsarà l'ús del valencià a les emissores de ràdio i televisió.

3. Fomentarà quantes manifestacions culturals i artístiques es realitzen en les dues llengües, tot rebent consideració especial les desenvolupades en valencià.

4. La Generalitat Valenciana recolzarà quantes accions vagen encaminades a l'edició, desenvolupament i promoció del llibre valencià, i tot això sense menyscar la llengua utilitzada, però amb un tractament específic als impresos en valencià.

Article 26

1. Tots els ciutadans tenen el dret de ser informats pels mitjans socials de comunicació, tant en valencià com en castellà.

2. De la mateixa manera, en l'accés dels ciutadans als mitjans de comunicació social en els termes establerts per la legislació, tindran dret a utilitzar el valencià, oral i escrit, en condicions d'igualtat amb el castellà.

TÍTOL QUART

DE L'ACTUACIÓ DELS PODERS PÚBLICS

Article 27

El Consell de la Generalitat Valenciana, mitjançant disposicions reglamentàries, fomentarà l'ús del valencià en totes les activitats administratives dels òrgans dependents d'aquesta.

Article 28

De la mateixa manera hauran de procedir els ens públics d'acord amb els principis i excepcions determinats per la present Llei.

Article 29

El Consell de la Generalitat Valenciana propiciarà l'ensenyament del valencià als funcionaris i empleats públics dependents d'aquesta, de l'Administració Local i de la Central en els termes que amb aquesta s'acorde, segons principis de gradualitat i voluntarietat.

Article 30

1. La Generalitat Valenciana i les corporacions locals podran exceptuar i bonificar respecte d'obligacions fiscals els actes i manifestacions relacionats amb el foment, divulgació i

extensió de la cultura valenciana, amb una consideració especial a les que comporten l'ús del valencià.

2. A les bases de convocatòria per a l'accés a càrrecs, ocupacions i funcions públiques, la Generalitat Valenciana i les corporacions locals, en l'àmbit de les respectives competències, valoraran el coneixement del valencià per tal que puguen realitzar-se les funcions públiques d'acord amb els principis d'ús del valencià previstos en aquesta Llei.

3. Els poders públics valencians, als efectes de l'apartat anterior, assenyalaran els llocs per als quals és preceptiu el coneixement del valencià.

4. Els impresos, formularis i models oficials que hagen d'utilitzar els poders públics a la Comunitat Valenciana hauran de redactar-se de forma bilingüe.

Article 31

El Govern Valencià realitzarà amb l'Administració de Justícia els acords necessaris per a fer efectiu l'ús del valencià als jutjats i tribunals.

Article 32

Semblantment, i als efectes de normalitzar l'ús del valencià als registres públics no subjectes a competència de la Generalitat Valenciana, aquesta promourà amb els òrgans competents els acords pertinents.

Article 33

Els poders públics valencians fomentaran en l'àmbit de la seua competència i d'acord amb el que disposa aquesta Llei, l'ús del valencià a les activitats professionals, mercantils, laborals, sindicals, polítiques, recreatives, artístiques i associatives.

Article 34

El Govern Valencià assumirà la direcció tècnica i la coordinació del procés d'ús i ensenyament del valencià assessorant totes les administracions públiques i particulars, i prenent les mesures que calguen per fomentar l'ús i l'extensió del valencià.

TÍTOL CINQUÉ

DELS TERRITORIS PREDOMINANTMENT VALENCIANOPARLANTS I CASTELLANOPARLANTS

Article 35

Als efectes regulats per aquesta Llei i atenent criteris històrics, es declaren termes municipals de predomini lingüístic valencià els següents:

1. Província d'Alacant: Adsúbia, Agost, Agres, Aguas de Busot, Alcalalí, Alcozer de Planes, Colecha, Alcoy, Alfafara, Alfaz del Pi, Algueña, Alicante, Almudaina, Alquería de Aznar, Altea, Balones, Bañeres, Benasau, Benejama, Beniarbeig, Beniardà, Beniarrés, Benichembla, Benidoleig, Benidorm, Benifallim, Benifato, Benilloba, Benillup, Benimantell, Benimarfull, Benimasot, Benimeli, Benissa, Benitachell, Biar, Bolulla, Busot, Calpe, Callosa de Ensarrià, Campello, Campo de Mirra, Cañada, Castalla, Castell de Castells, Cocentaina, Confrides, Crevillente, Cuatretonda, Denia, Elche, Faheca, Famorca, Finestrat, Gata de Gorgos, Gayanes, Gorga, Guadalest, Guardamar del Segura, Hondón de las Nieves, Hondón de los Frailes, Ibi, Jalón, Jávea, Jijona, Lorcha, Líber, Millena, Monóvar, Muchamiel, Murla, Muro de Alcoy, Novelda, La Nucía, Ondara, Onil, Orba, Orcheta, Parcent, Pedreguer, Pego, Penàguila, Petrel, Pinoso, Planes, Polop, Ràfol de Almunia, Relleu, La Romana, Sagra, San Juan de Alicante, San Vicente del Raspeig, Sanet y Negrals, Santa Pola, Sella, Senija, Setla-Mirarrosa y Mirafior, Tàrbena, Teulada, Tibi, Tollos, Tormos, Torremanzanas, Vall de Alcalá, Vall de Ebo, Vall de Gallinera, Vall de Laguart, Vergel, Villajoyosa.

2. Província de Castelló: Adzaneta, Ahín, Albocàcer, Alcalá de Chivert, Alcora, Alcudia de Veo, pel que fa al nucli valencianoparlant, Alfondiguilla, Almazora, Almenara, Ares del Mestre, Artana, Bechí, Benafigos, Benasal, Benicarló, Benicásim, Benlloch, Borriol, Burriana, Cabanes, Cáliz, Canet lo Roig, Castell de Cabres, Castellfort, Castelló de la Plana, Catí, Cervera del Mestre, Cincorres, Costur, Cuevas de Vinromá, Culla, Chert, Chilches, Chodos, Eslida, Figueroles, Forcall, Herbés, La Jana, La Llosa, La Mata de Morella, Lucena del Cid, Moncófar, Morella, Nules, Onda, Oropesa, Palanques, Peñíscola, Portell de Morella, Puebla de Benifasar, Puebla Tornesa, Ribesalbes, Rosell, Salsadella, San Jorge, San Mateo, San Rafael del Río, Santa Magdalena de Pulpí, Serratella, Sierra Engarcerán, Sueras, Tales, Tírig, Todolella,

Torre de Embesora, Torre de Endoménech, Torreblanca, Traiguera, Useras, Vall d'Alba, Vall de Uxó, Vallibona, Villafamés, Villafranca del Cid, Villanueva de Alcolea, Villar de Canes, Vila-real, Villavieja, Villores, Vinaròs, Vistabella del Maestrazgo, Zorita del Maestrazgo.

3. Província de València: Ador, Adzaneta de Albaida, Agullent, Alaquàs, Albaida, Albal, Albalat de la Ribera, Albalat dels Taronchers, Albalat dels Sorells, Alberique, Alboraya, Albuixech, Alcàcer, Alcàntera del Xúquer, l'Alcúdia, Alcudia de Crespins, Aldaya, Alfafar, Alfahuir, Alfara de Algimia, Alfara del Patriarca, Alfarp, Alfarrasí, Algar de Palancia, Algemesí, Algimia de Alfara, Alginet, Almàcera, Almiserat, Almoines, Almusafes, Alquería de la Condesa, Alzira, Antella, Ayelo de Malferit, Ayelo de Rugat, Bàrig, Barxeta, Bélgida, Bellreguart, Bellús, Benaguacil, Benavites, Benegida, Benetússer, Beniarjó, Beniatjar, Benicolet, Benifairó de les Valls, Benifairó de Valldigna, Benifayó, Beniflà, Benigànim, Benimodo, Benimuslem, Beniparrell, Benirredrà, Benisanó, Benisoda, Benisuera, Bétera, Bocairent, Bonrepós i Mirambell, Bufali, Burjassot, Canals, Canet de Berenguer, Carcaixent, Càrcer, Carlet, Carrícola, Casinos, Castellón de Rugat, Castellonet, Catadau, Catarroja, Cerdá, Corbera, Cotes, Cuart de les Valls, Cullera, Daimús, La Eliana, Énova, Estivella, Estubeny, Faura, Favareta, La Font d'En Carròs, Fontaneres, Fortaleny, Foios, Fuente la Higuera, Gabarda, Gandía, Genovés, Gilet, Godella, La Granja de la Costera, Guadaséquies, Guadasuar, Guardamar, Lugar Nuevo de Fenollet, Lugar Nuevo de la Corona, Lugar Nuevo de San Jerónimo, Llanera de Ranes, Llaurí, Llíria, Llombay, Llosa de Ranes, Llutxent, Manises, Manuel, Masalavés, Masalfasar, Massamagrell, Massanassa, Meliana, Miramar, Mislata, Mogente, Moncada, Monserrat, Montaberner, Montesa, Montichelvo, Montroy, Museros, Náquera, Novelé, Oliva, Olocau, L'Olleria, Ontinyent, Otos, Paiporta, Palma de Gandía, Palmera, Palomar, Paterna, Petrés, Picanya, Picassent, Piles, Pinet, Pobla del Duc, La Pobla Llarga, La Pobla de Vallbona, Polinyà del Xúquer, Potrés, Puçol, Puebla de Farnals, Puig, Quart de Poblet, Quartell, Quatretonda, Rafelbuñol, Rafelcofer, Rafelguaraf, Ràfol de Salem, Real de Gandía, Real de Montroy, Ribarroja del Turia, Riola, Rocafort, Rotglà i Corbera, Rótova, Rugat, Sagunto, Salem, San Juan de Enova, Sedaví, Segart, Sellent, Sempere, Senyera, Serra, Silla, Simat de Valldigna, Sollana, Sueca, Sumacàrcel, Tavernes Blanques, Tabernes de Valldigna, Terrateig, Torrella, Torrent, Torres Torres, Turís, València, Vallada, Vallés, Villalonga, Villamarchante, Vilanova de Castelló, Vinalesa, Xàtiva, Xeraco, Xeresa, Xirivella.

Article 36

Als efectes regulats per la present Llei són declarats termes municipals de predomini lingüístic castellà, els següents:

1. Província d'Alacant: Albatera, Algorfa, Almoradí, Aspe, Benejúzar, Benferri, Benijófar, Bigastro, Callosa de Segura, Catral, Cox, Daya Nueva, Daya Vieja, Dolores, Elda, Formentera del Segura, Granja de Rocamora, Jacarilla, Monforte del Cid, Orihuela, Puebla de Rocamora, Rafal, Redován, Rojales, Salinas, San Fulgencio, San Miguel de Salinas, Sax, Torrevieja, Villena.

2. Província de Castelló: Algimia de Almonacid, Almedijar, Altura, Arañuel, Argelita, Ayódar, Azuébar, Barracas, Bejís, Benafer, Castellново, Castillo de Villamalefa, Caudiel, Cirat, Cortes de Arenoso, Chóvar, Espadilla, Fanzara, Fuente la Reina, Fuentes de Ayódar, Gaibiel, Gátova, Geldo, Higueras, Jérica, Ludiente, Matet, Montán, Montanejos, Navajas, Olocau del Rey, Pavías, Pina de Montalgrao, Puebla de Arenoso, Sacañet, Segorbe, Soneja, Sot de Ferrer, Teresa, Toga, Torás, El Toro, Torralba del Pinar, Torrechiva, Vall de Almonacid, Vallat, Villahermosa del Río, Villamalur, Villanueva de Viver, Viver, Zucaina.

3. Província de València: Ademuz, Alborache, Alcablas, Alpuente, Andilla, Anna, Aras de Alpuente, Ayora, Benagéber, Bicorp, Bolbaite, Bugarra, Buñol, Calles, Camporrobles, Casas Altas, Casas Bajas, Castielfabib, Caudete de las Fuentes, Cofrentes, Cortes de Pallás, Chelva, Chella, Chera, Cheste, Chiva, Chulilla, Domeño, Dos Aguas, Enguera, Fuenterrobles, Gestalgar, Godelleta, Higueruelas, Jalance, Jarafuel, Loriguilla, Losa del Obispo, Macastre, Marines, Millares, Navarrés, Pedralba, Puebla de San Miguel, Quesa, Requena, Siete Aguas, Sinarcas, Sot de Chera, Teresa de Cofrentes, Titaguas, Torrebaja, Tous, Tuéjar, Utiel, Vallanca, Venta del Moro, Villar del Arzobispo, Villargordo del Cabriel, Yátova, La Yesa i Zarra.

Article 37

1. La declaració efectuada als articles anteriors no obstarà l'actuació institucional del Consell de la Generalitat Valenciana per tal d'assolir que l'ús i l'ensenyament del valencià regulats per aquesta Llei siguen portats a terme i especialment per assolir el dret efectiu que tots els ciutadans tenen a conèixer-lo i usar-lo.

2. La declaració efectuada als articles anteriors podrà ser revisada en funció de l'aplicació de la present Llei.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

L'ús i ensenyament del valencià regulats a la present Llei, pel que fa a l'Administració de la Generalitat Valenciana, Administració Local, entitats i institucions dependents d'aquestes i altres serveis públics als quals fa referència la Llei, hauran de realitzar-se en un termini de tres anys.

Pel que fa a l'Administració de l'Estat a la Comunitat Valenciana, així com a l'Administració de Justícia, s'atendrà als acords que convinguen el Consell de la Generalitat Valenciana i els organismes competents, sense perjudici de la regulació legal de caràcter estatal que sobre l'ús de les distintes llengües oficials pugua establir-se per a les esmentades esferes de l'Administració.

Segona

A l'objecte que els alumnes que actualment cursen estudis als centres de formació del professorat i en tant que els centres no adapten els plans d'estudi al que disposa aquesta Llei, el Consell de la Generalitat Valenciana, reglamentàriament, prendrà les mesures que calguen per assegurar que els alumnes, en finalitzar els estudis, hagen adquirit un coneixement suficient del valencià.

Tercera

A l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Consell de la Generalitat Valenciana organitzarà els cursos corresponents per tal que els professors en actiu en aquell moment, siga quin siga el nivell educatiu de l'ensenyament, assolequen el més aviat possible la suficient capacitat en valencià.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogades totes les normes d'igual o inferior rang que s'oposen al que estableix la present Llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

S'autoritza el Consell de la Generalitat Valenciana a l'adopció de quantes disposicions reglamentàries calguen per a l'aplicació i desplegament del que es disposa en aquesta Llei.

Segona.

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat al *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Per tant, ordene que tots els ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir aquesta Llei.

València, a 23 de novembre de 1983.

El president de la Generalitat,
JOAN LERMA I BLASCO

Decrets que ha desplegat
la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià

Decret 79/1984, de 30 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre aplicació de la Llei 4/1983, d'Ús i Ensenyament del valencià, en l'àmbit de l'ensenyament no universitari de la Comunitat Valenciana.

Aprovat l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana per Llei Orgànica 5/1982, de primer de juliol, l'article 35 atribueix a la Generalitat Valenciana la competència plena en matèria d'ensenyament i l'article 7.e la possibilitat legal de regular l'ús i l'ensenyament del valencià, amb aquest es clou el període transitori originat arran de la publicació del RD 2003/1979, de 3 d'agost, i l'Ordre de 7 de juliol de 1980, pels quals s'incorporava el valencià al sistema d'ensenyament.

Malgrat la facultat legislativa per a regular la matèria lingüística, fins que les Corts Valencianes no aprovaren la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, per tal d'assolir una millor efi-

càcia en l'ensenyament de la llengua en els nivells de Preescolar, EGB, Batxillerat i Formació Professional, calia dictar disposicions legals com el Decret de 3 de desembre de 1982 i les Ordres de 3 de febrer i de 27 de juliol de 1983 que regulaven la incorporació del valencià al sistema d'ensenyament dels susdits nivells.

Aprovada la Llei de la Generalitat Valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, cal ajustar als seus preceptes i en especial als articles del 18 al 24, les disposicions vigents fins ara, per tal de continuar i accelerar el procés d'extensió del coneixement i ús del valencià en l'ensenyament.

Per aquesta raó, amb el present Decret, hom regula d'una banda l'epígraf I, l'ensenyament del valencià conjuntament amb el castellà com a matèria obligatòria en tots els nivells, modalitats i graus i estableix els requisits exigits per a impartir l'ensenyament del valencià d'acord amb els nivells en què s'impartesca i crea com a òrgan consultiu una Comissió Tècnica per a orientar i assessorar la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, en les matèries en què aquesta ho requeresca.

L'epígraf II, anomenat el valencià com a llengua en l'ensenyament, es basa en el principi que el valencià com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana ho és també pròpia de l'ensenyament, i estableix el dret dels alumnes a rebre els primers ensenyaments en la llengua que els siga habitual en el moment d'iniciar els seus estudis, encara que considera, quan siga oportú, el context sociolingüístic de la localitat o del centre, per motius pedagògics o de rendiment educatiu.

Finalment, l'epígraf III, regula el valencià com a llengua en la comunitat educativa, i és per això que aquestes normes tendeixen a fer realitat el principi que la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana ho siga també de l'Administració Educativa i dels centres públics ubicats en els municipis relacionats en el Títol V.º de la Llei 4/1983 com a territoris de predomini lingüístic valencià, i dels centres privats que lliurement s'emparen en el dret que la Llei els atorga, de manera que llurs actuacions administratives de règim interior, rètols, butlletins, notes, convocatòries, etc., siguen redactades en valencià, i també les actuacions a sol·licitud del públic, tret que expressament siguen sol·licitades en castellà, i facilitar el coneixement del valencià al personal no docent al servei dels centres que el desconega.

D'altra banda, atés que la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana és l'organisme competent per a realitzar la política educativa del Govern Valencià,

a proposta del conseller de Cultura, Educació i Ciència, i amb la deliberació prèvia del Consell de la Generalitat Valenciana en reunió del dia 30 de juliol de 1984,

DECRETE:

Capítol I

Les llengües oficials a la Comunitat Valenciana com a matèria d'ensenyament

Article 1.º

1. El valencià i el castellà seran ensenyats obligatòriament en tots els nivells, modalitats i graus de l'ensenyament no universitari, en tots els centres, públics o privats, d'acord amb els programes, orientacions i horaris establerts o que s'hi estableixen per a cadascun dels graus, modalitats o nivells educatius.

2. Per a garantir que en tot l'àmbit de la Comunitat Valenciana s'ensenyen les dues llengües oficials, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència determinarà la progressivitat de la implantació de l'estudi del valencià en els centres docents ubicats en els territoris de predomini lingüístic castellà declarats en el Títol Cinqué de la Llei 4/83, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià.

3. No podrà lliurar-se cap títol acreditatiu de la finalització d'estudis de qualsevol nivell educatiu no universitari als alumnes que en començar els estudis que els integren, després de la publicació de l'esmentada Llei, no justifiquen quan els acaben tenir un coneixement suficient de les dues llengües de la Comunitat Valenciana.

La justificació del coneixement del valencià no serà exigida als alumnes a què fa referència l'article 3.º d'aquest Decret.

Article 2.º

Els programes, les orientacions i els horaris dels nivells educatius no universitaris garantirán als alumnes un domini igual de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

Article 3.^r

En els territoris declarats en el Títol Cinqué de la Llei 4/83 com de predomini lingüístic castellà, els alumnes dels nivells educatius obligatoris que hi residescuen i reben l'ensenyament en centres ubicats en aquests, restaran exempts de tenir el valencià com a matèria d'ensenyament sempre que els seus pares o tutors ho sol·liciten en formalitzar la corresponent inscripció en aquests centres.

2. Els alumnes amb residència temporal a la Comunitat Valenciana, tret d'aquells als qui fa referència el número anterior, també podran restar exempts de tenir el valencià com a matèria d'ensenyament. Per via de reglament es definiran les condicions que suposa l'esmentada residència temporal i es determinarà el procediment administratiu i la documentació que s'haurà d'aportar per a obtenir aquesta exempció.

Article 4.^t

1. En tots els cursos d'educació permanent d'adults serà preceptiu l'ensenyament del valencià i del castellà.

2. En tots els centres i modalitats d'estudis especials en els quals siga preceptiu l'ensenyament de la llengua, s'impartiran les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, les quals integraran el currículum escolar en igualtat de condicions.

Article 5.^e

Atesa la cooficialitat establerta del valencià i del castellà a la Comunitat Valenciana els professors han de conèixer les dues llengües.

Article 6.^e

1. L'ensenyament del valencià en cadascun dels nivells educatius no universitaris s'encomana, en els centres públics, als cossos docents corresponents a cadascun d'aquests.

2. Per a impartir l'ensenyament del valencià s'hauran de reunir els requisits següents:

a) En els nivells educatius de Preescolar i d'Educació General Bàsica:

1. Ser funcionari de carrera del Cos de Professors d'Educació General Bàsica, especialista en l'àrea de Filologia Valenciana, i,

2. Si hi manca, ser funcionari de carrera del Cos de Professors d'Educació General Bàsica, o professor d'Educació General Bàsica, contractat o interí, en possessió d'algun certificat oficial universitari que acredite el coneixement suficient de la matèria.

b) En els nivells educatius de Formació Professional, Batxillerat i Curs d'Orientació Universitària:

1. Ser funcionari de carrera dels respectius cossos de Professors Numeraris d'Escoles de Mestratge Industrial, Professors Agregats de Batxillerat o Catedràtics Numeraris de Batxillerat, o contractat o interí de l'assignatura de valencià.

2. Si hi manca, ser funcionari de carrera dels cossos docents esmentats en l'apartat anterior, o contractat o interí, en possessió de la Llicenciatura en Filologia Hispànica, Secció de Lingüística Valenciana, de les Universitats de València o Alacant, o d'altres titulacions equivalents d'altres Universitats.

3. Si hi manca, ser funcionari de carrera dels cossos docents indicats en l'anterior apartat 1, o contractat o interí, en possessió de la Llicenciatura en Filologia Hispànica o Romànica, i d'algun altre certificat oficial universitari que acredite el coneixement suficient de la matèria i,

4. Si hi manca, ser funcionari de carrera dels cossos docents indicats en l'anterior apartat 1, o contractat o interí, en possessió de la Llicenciatura en Filosofia i Lletres, i en possessió d'algun altre certificat oficial universitari que acredite un coneixement suficient de la matèria.

c) En els altres ensenyaments reglats i estudis especialitzats, estar en possessió dels títols o condicions acadèmicoadministratives requerides per a cadascun d'aquests ensenyaments, a més de tenir algun certificat oficial universitari que acredite tenir un coneixement suficient de la matèria.

3. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència determinarà la prevalença dels certificats oficials universitaris, tot respectant la dels de qualificació superior sobre els elementals per tal d'obtenir un aprofitament òptim en cada centre dels especialistes en valencià que hagen superat els cursos superiors de reciclatge del professorat.

4. Fins que no hi haja un nombre suficient de professors que tinguen els requisits esmentats en el número 2 d'aquest article per a impartir l'ensenyament del valencià, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència determinarà les condicions i els criteris de reciclatge del

professorat en actiu de qualsevol nivell, modalitat o grau d'ensenyament no universitari, tant dels centres públics com dels privats.

5. Pel que fa al professorat d'ensenyaments mitjans que hagen d'impartir matèries o àrees en valencià, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència establirà els requisits per al reciclatge i promourà els cursos de capacitació de valencià que calguen per a aquest professorat.

6. Fins que no hi haja un nombre suficient de professors que tinguen els requisits establerts en el número 2 d'aquest article, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència podrà habilitar temporalment per a impartir l'ensenyament del valencià els professors que tinguen els requisits legals per a exercir la docència en els diferents nivells.

Article 7.º

1. Hom crea la Comissió Tècnica per a l'Ensenyament del Valencià com a òrgan de caràcter consultiu de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, el qual orientarà i assessorarà la Conselleria quan aquesta ho requereisca sobre les qüestions referents a:

- a) l'ensenyament del valencià,
- b) l'ensenyament en valencià,
- c) les sol·licituds d'exempció previstes en l'article tres del present Decret,
- d) les titulacions i els certificats dels professors que sol·liciten l'habilitació per a impartir el valencià, i
- e) les sol·licituds d'aprovació de llibres de text, de lectura i el material didàctic relacionat amb l'ensenyament del valencià.

2. La composició i funcionament d'aquesta Comissió seran determinats per la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

Article 8.º

L'orientació, seguiment i suport tècnic dels professors de valencià en l'exercici de les seues funcions docents i el control del compliment de les disposicions que regulen l'ensenyament del valencià i en valencià correspondrà a la Inspecció educativa de cada nivell.

Capítol II

El valencià com a llengua d'ensenyament

Article 9.é

1. Hom tendirà en la mesura de les possibilitats organitzatives dels centres que tots els escolars reben els primers ensenyaments en la llengua que els siga habitual en el moment d'iniciar-los.

La planificació global de l'ensenyament podrà tenir en compte el context sociolingüístic de la localitat o del centre.

2. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència determinarà en quines localitats i centres s'haurà d'iniciar l'escolarització en valencià, tenint en compte les característiques socioculturals i lingüístiques d'aquestes i les possibilitats organitzatives dels centres, i disposarà també les mesures administratives adients per a garantir l'aplicació i efectivitat del Pla Educatiu del Centre.

3. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència afavorirà els plans d'escolarització en valencià que es promoguen a través dels distints estaments de la comunitat educativa i adoptarà les mesures administratives oportunes per a fer-los possible.

4. Els plans educatius dels centres contemplaran i definiran les característiques dels seus projectes educatius, especialment en allò que farà referència a les àrees i matèries que seran impartides en valencià i a la pedagogia i el material didàctic adient per a assolir els objectius generals de la formació dels alumnes i el domini d'aquests de les dues llengües oficials en condicions d'igualtat.

5. Els centres programaran activitats tendents a millorar progressivament el coneixement per part dels alumnes de la llengua que no els haja estat habitual en començar els seus estudis.

6. La Conselleria de cultura, Educació i Ciència, d'acord amb la legislació vigent en la matèria, establirà la normativa que regule la creació i dotació de places, els concursos generals de trasllat entre el personal docent, l'adjudicació de places en propietat provisional o per contractacions, i els concursos interns de caràcter local per tal de garantir que s'hi facen efectives les determinacions establertes en el número 2 i els plans esmentats en el número 4 d'aquest article.

Article 10

En els centres situats en els territoris de predomini lingüístic valencià, segons el Títol Cinqué de la Llei 4/1983, i per tal d'afavorir un ensenyament adient al medi sociocultural, es farà una extensió progressiva del valencià com a llengua d'ensenyament a partir del Cicle Mitjà per tal d'assolir un coneixement ponderat i compensatori del valencià i del castellà en el Cicle Superior i en els nivells d'ensenyament mitjà.

Article 11

1. La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència en determinar la composició de la plantilla de cada centre procurarà que aquesta siga bastant per a garantir l'ensenyament del valencià i, si s'escau, el compliment del projecte d'escolarització en valencià, i adoptarà les mesures administratives oportunes en l'adjudicació de les places a cada centre atenent la consecució dels objectius establerts en aquest Decret.

2. Igualment, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència vetlarà perquè els centres tinguen la dotació que calga de material didàctic per a impartir l'ensenyament en valencià.

Capítol III

El valencià com a llengua en la Comunitat Valenciana

Article 12

Els membres de la comunitat educativa en qualsevol acte de la vida normal o oficial del centre podran expressar-se, de manera oral o per escrit, en qualsevol de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

Article 13

Els documents administratius que els centres públics dependents de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència hagen de redactar en impresos s'hauran de fer amb els models normalitzats que reglamentàriament seran establerts.

Article 14

Per tal de garantir allò establert en l'article u d'aquesta disposició, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència establirà els procediments i les condicions que asseguren el coneix-

xement de les dues llengües oficials, valencià i castellà, pel personal no docent de l'Administració Educativa destinat a les dependències administratives dels centres d'ensenyament no universitari que en depenguen i quan ho requeresca.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Primera

Fins que no s'acompleisca el termini previst en la Disposició Transitòria Primera de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, col·laboraran en les funcions d'inspecció a què fa referència l'article 8.º d'aquesta disposició els coordinadors designats per l'Ordre de 27 de juliol de mil nou-cents vuitanta-tres.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposen al que disposa el present Decret, i en especial el Decret de 3 de desembre de 1982.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

S'autoritza el conseller de Cultura, Educació i Ciència a l'adopció de quantes disposicions i actes calguen per a l'execució del present Decret.

Segona

Aquest Decret entrarà en vigor el mateix dia de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 30 de juliol de 1984.

El president de la Generalitat,
JOAN LERMA I BLASCO
El conseller de Cultura, Educació i Ciència,
CEBRIÀ CISCAR I CASABAN

Decret 145/1986, de 24 de novembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre senyalització de vies i serveis públics en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

L'article seté de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, i els articles primer i segon de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, estableixen que la Generalitat Valenciana garantirà el coneixement i l'ús de les dues llengües oficials de la Comunitat, amb especial atenció a la recuperació del valencià.

Per Decret 44/1984 de 16 d'abril, el Consell creà la Comissió Interdepartamental per a l'Aplicació de l'Ús del Valencià, amb la funció de coordinar i impulsar les actuacions de la Generalitat Valenciana dirigides a la normalització de l'ús del valencià i de proposar les mesures necessàries per al millor compliment del que disposa la Llei 4/1983, d'Ús i Ensenyament del Valencià.

L'article quinze de l'esmentada Llei atribueix al Consell determinades competències sobre la toponímia de nuclis de població, accidents geogràfics i vies de comunicació.

No obstant això, el valencià, llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, element d'identificació i vehicle vàlid de les nostres relacions socials, es troba avui en una situació de desigualtat respecte del castellà, especialment en l'àmbit que contempla aquest Decret. L'equiparació efectiva necessita una sèrie d'actuacions que asseguren la plena utilització del valencià, sense que això supose cap mena de discriminació lingüística.

En atenció d'aquests motius, amb el propòsit de fer efectiva la recuperació del valencià en l'àmbit de la senyalització de les vies de comunicació, les instal·lacions i els serveis públics en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, a proposta del conseller de Cultura, Educació i Ciència i amb la deliberació prèvia del Consell en la reunió del dia 24 de novembre de 1986,

DECRETE:

Article primer

Es retolarà en valencià la senyalització de les autopistes, les carreteres, els camins, les estacions ferroviàries i d'autobusos, els ports comercials, els de refugi i els esportius, de les

dependències i els serveis d'interés públic que depenen de la Generalitat Valenciana, de les entitats locals radicades a la Comunitat Valenciana i dels serveis que aquestes gestionen per concessió, a més de la retolació també en castellà quan pertocarà.

La senyalització de les entitats locals i dels serveis que aquestes gestionen per concessió, en els territoris de predomini lingüístic castellà determinats en l'article trenta-sis de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, podrà exceptuar-se del que preveu el paràgraf anterior.

Article segon

L'execució d'aquest Decret correspon a l'Administració Autònoma, a la Local i a les entitats concessionàries corresponents. En el cas d'empreses públiques estatals i d'organismes que depenen de l'Administració Central, l'execució es regularà mitjançant conveni entre aquestes empreses i organismes i la Generalitat Valenciana.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

És autoritzada la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència perquè dicte les disposicions necessàries per al compliment d'aquest Decret, sobretot els criteris que han de regir la normalització lingüística en la senyalització de vies i serveis públics, i coordine les actuacions que hi puguem dur a terme altres departaments de la Generalitat Valenciana.

Segona

Aquest Decret entrarà en vigor el mateix dia de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 24 de novembre de 1986.

El president de la Generalitat,
JOAN LERMA I BLASCO
El conseller de Cultura, Educació i Ciència,
CEBRIÀ CISCAR I CASABAN

Decret 178/1988, de 15 de novembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual s'estableix la composició i funcions de la Comissió Interdepartamental per a l'Aplicació de l'Ús del Valencià, d'acord amb la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià.

La Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Govern Valencià, regula a l'article 31 la possibilitat de creació de comissions interdepartamentals per alts càrrecs de l'Administració Valenciana per a l'estudi, coordinació, programació i, si s'escau, elaboració de propostes de resolució de l'activitat interdepartamental en matèries sectorials comunes, i a l'article 32 estableix el seu règim de funcionament.

El Títol I de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, disposa les mesures pertinents per a impulsar l'ús del valencià en totes les esferes de la societat i, en especial, en l'Administració, i estableix que el valencià, com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de la Generalitat i de la seua Administració Pública.

El Decret 44/1984, de 16 d'abril, del Consell de la Generalitat Valenciana, va crear la Comissió Interdepartamental per a l'Aplicació de l'Ús del Valencià. Aquesta Comissió es fonamenta a fer efectiu el que assenyala l'article seté de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, aprovat per la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, que estableix:

«1. Els dos idiomes oficials de la Comunitat Autònoma són el valencià i el castellà. Tothom té dret a conèixer-los i a usar-los.

2. La Generalitat Valenciana garantirà l'ús normal i oficial d'ambdues llengües, i adoptarà les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el coneixement.»

Després de l'experiència de quatre anys, i per fer més efectius els treballs de coordinació i planificació, es considera convenient i necessari modificar la composició de la Comissió Interdepartamental per a l'Aplicació de l'Ús del Valencià creada pel Decret abans esmentat.

Per això, en virtut de les disposicions legals esmentades i per tal de poder regular els criteris d'aplicació del valencià a l'Administració de forma coordinada, a proposta del conseller de Cultura, Educació i Ciència i amb la deliberació prèvia del Consell de la Generalitat Valenciana, en reunió del dia 15 de novembre de 1988,

DECRETE:

Article primer

La Comissió Interdepartamental per a l'Aplicació de l'Ús del Valencià queda configurada tal i com s'estableix al present Decret per tal de fer efectiu, pel que fa a l'ús oficial del valencià, el desplegament d'allò previst a la Llei de la Generalitat Valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, amb les funcions i composició que tot seguit s'hi detallen.

Article segon

La Comissió Interdepartamental per a l'Aplicació de l'Ús del Valencià tindrà les funcions següents:

1. Proposar les mesures de coordinació de l'acció general de la Generalitat Valenciana dirigida a la normalització de l'ús oficial del valencià.
2. Impulsar l'ús del valencià en l'Administració Pública de la Generalitat Valenciana.
3. Promocionar l'ús del valencià a tota la resta de les administracions públiques mitjançant l'establiment dels convenis oportuns.
4. Realitzar el seguiment de l'aplicació de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià en l'àmbit de l'ús oficial i proposar les mesures adients per a la plena aplicació.
5. Qualsevol altra funció relacionada amb l'ús oficial del valencià.

Article tercer

La Comissió Interdepartamental per a l'Aplicació de l'Ús del Valencià estarà integrada pels membres següents:

President: El conseller de Cultura, Educació i Ciència.

Vocals:

- El secretari general de la Presidència de la Generalitat.
- Els secretaris generals de cadascuna de les conselleries de la Generalitat Valenciana.
- El cap del Gabinet d'Ús del Valencià de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.
- El director de l'Institut Valencià d'Administració Pública.

Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià. Elaboració i desplegament

Secretari:

Farà de secretari de la Comissió el cap del Gabinet d'Ús del Valencià.

La Secretaria Administrativa de la Comissió s'adscriu a la Presidència de la Generalitat, la qual designarà el funcionari que se'n farà càrrec.

La Comissió podrà convocar els directors generals de les conselleries, els directors d'empres públiques i d'organismes autònoms de la Generalitat Valenciana quan els assumptes de l'ordre del dia a tractar ho exigeixen, els quals participaran amb veu però sense vot.

La Comissió podrà acordar, quan els assumptes a debat ho facen necessari, l'assistència d'altres persones per tal que l'assessoren. Aquestes persones tindran veu però no vot.

Article quart

El president de la Comissió per a l'Aplicació de l'Ús del Valencià elevarà al Consell de la Generalitat Valenciana les propostes d'acord que s'adopten.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queda derogat el Decret 44/1984, de 16 d'abril, del Consell de la Generalitat Valenciana.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

El conseller de Cultura, Educació i Ciència queda facultat per a desplegar aquest Decret.

Segona

Aquest Decret entrarà en vigor el dia de publicació al *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 15 de novembre de 1988.

El president de la Generalitat,

JOAN LERMA I BLASCO

El conseller de Cultura, Educació i Ciència,

CEBRIÀ CISCAR I CASABAN

Decret 47/1989, de 4 d'abril, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual es regulen les funcions, composició i organització de la Junta Qualificadora de Coneixements de València.

La Llei de la Generalitat Valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, estableix en l'article 7.1: «El valencià, com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de la Generalitat i de la seua Administració Pública, de l'Administració Local i de les altres corporacions i institucions públiques dependents d'aquelles».

L'article 30.2 assenyala que «a les bases de convocatòria per a l'accés a càrrecs, ocupacions i funcions públiques, la Generalitat Valenciana i les corporacions locals, en l'àmbit de les respectives competències, valoraran el coneixement del valencià per tal que puguen realitzar-se les funcions públiques d'acord amb els principis d'ús del valencià previstos en aquesta Llei».

L'article 16 de l'esmentada Llei disposa que «les empreses de caràcter públic, així com els serveis públics directament dependents de l'Administració, han de garantir que els empleats que tenen relació directa amb el públic tinguen el coneixement suficient del valencià per a atendre amb normalitat el servei que els és encomanat».

La Llei de la Generalitat Valenciana 10/1985, de 31 de juliol, de la Generalitat Valenciana de la Funció Pública, a l'article 9.3 estableix: «Les persones que superen les proves d'habilitació acreditaran els coneixements del valencià mitjançant la presentació dels certificats, diplomes o títols que hagen estat homologats per la Generalitat...».

Aquests manaments legals, així com la necessitat d'atendre les sol·licituds de certificacions de coneixements de valencià per part de la població adulta per l'absència del valencià en el currículum escolar i en els plans d'estudi dels diferents nivells educatius, feren necessària la creació de la Junta Qualificadora de Coneixements de València, organisme al qual se li encomana la tasca examinadora i expedidora de certificats de valencià.

Però, l'experiència acumulada en tres anys de treball i el progressiu increment de l'activitat de la Junta aconsellen d'actualitzar-ne les funcions, composició i organització per tal de dotar-la de major operativitat.

Per tot això, a proposta del conseller de Cultura, Educació i Ciència i amb la deliberació prèvia del Consell de la Generalitat Valenciana, en sessió celebrada el dia 4 d'abril de 1989,

DECRETE:

Article primer

La Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià, adscrita a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, té per funció expedir certificats oficials administratius de coneixements de valencià en els diversos nivells i especialitats.

Aquests certificats oficials administratius acompleixen les finalitats següents:

a) Acreditar els coneixements suficients de valencià del personal que ha d'exercir en les Administracions Públiques càrrecs, ocupacions i funcions per als quals el coneixement del valencià s'estableix com a requisit o mèrit.

b) Acreditar els coneixements de valencià de la població adulta amb independència dels estudis reglats de valencià.

Article segon

Per tal d'expedir els certificats oficials administratius de coneixements de valencià en els diversos nivells i modalitats, la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià n'efectuarà les proves corresponents i aplicarà els criteris d'homologació i validacions que s'establesquen.

Article tercer

La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, a proposta de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià, establirà els certificats que expedeix la Junta, així com les homologacions i validacions que pertoquen.

Article quart

U. La composició de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià és la següent:

a) President: El secretari general de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

b) Vice-president: El cap del Gabinet d'Ús del Valencià, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

c) Un vocal nomenat pel conseller de Cultura, Educació i Ciència a proposta de l'Institut Valencià d'Administració Pública, de la Conselleria de Administració Pública.

d) Tres vocals nomenats pel conseller de Cultura, Educació i Ciència en representació de les universitat de la Comunitat Valenciana.

e) Vocals nomenats pel conseller de Cultura, Educació i Ciència entre persones de prestigi relacionades amb l'ensenyament i la difusió del valencià, en nombre de deu.

f) Secretari, sense vot, que serà un funcionari del Gabinet d'Ús del Valencià, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

Dos. Els vocals són nomenats per un període de tres anys.

Article cinqué

La Junta funcionarà en Ple i en comissions.

Article sisé

Correspon al Ple:

1. Proposar a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència:

a) Els certificats que convé expedir i els programes adequats a cada nivell i especialitat.

b) Els requisits i els tràmits per a participar en les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià.

c) Els tipus de proves adequades per a l'obtenció dels certificats i els barems que s'utilitzaran en la qualificació dels exercicis.

d) Les validacions d'altres diplomes i certificacions en relació al certificat oficial administratiu de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià i fixar els criteris adients per tal d'homologar d'altres certificacions de coneixements de valencià per a l'obtenció del Certificat Oficial Administratiu de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià.

2. Aprovar el calendari de proves i organitzar-ne l'execució.

Article seté

U. El Ple de la Junta decidirà les comissions de treball i examinadores en què s'organitza i proposarà els vocals i adjunts que les integren.

Dos. Els membres adjunts de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià, nomenats pel president a proposta del Ple, participen en els treballs de la comissió que els corresponga i poden representar la Junta en els exàmens.

Article vuité

U. Les comissions examinadores, que actuaran com a tribunals qualificadors, es formaran per a cada convocatòria específica, i seran integrades, almenys, per un president, un secretari i dos vocals.

Dos. Correspon al president de la Junta, la designació dels membres de les comissions examinadores, una vegada que el Ple n'haja emés el seu parer.

Article nové

Per a l'organització, celebració i correcció de les proves, la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià pot recórrer a auxiliars que actuaran sota la direcció dels membres de la Junta o adjunts i no intervindran en la qualificació final dels exercicis.

Article deu

U. La Junta aprovarà i publicarà, cada any, el calendari anual de proves.

Dos. La convocatòria de les proves corresponents a l'obtenció de cadascun dels certificats de la Junta s'haurà de fer de manera que no hi haja coincidència temporal entre elles per tal que un examinand pugua accedir a qualsevol de les proves que desitge.

Tres. La Junta podrà convocar proves extraordinàries en dates i localitats no previstes al calendari.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queda derogat el Decret 173/1985, de 28 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

Les tasques dels membres de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià seran retribuïdes en les quanties fixades segons la normativa de la Generalitat Valenciana. Als efectes de la percepció de les assistències, les comissions examinadores derivades de la Junta

Qualificadora de Coneixements de Valencià s'inclouran en la segona categoria de les que estableix l'article 18 de l'Ordre de 17 de febrer de 1986, de la Conselleria d'Economia i Hisenda, que desenvolupà el Decret 200/1985, de 23 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana.

Segona

S'autoritza la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència per a l'adopció de les disposicions que estime necessàries per a l'execució i el desplegament d'aquest Decret.

València, 4 d'abril de 1989.

El president de la Generalitat,

JOAN LERMA I BLASCO

El conseller de Cultura, Educació i Ciència,

CEBRIÀ CISCAR I CASABAN

Decret 115/1992, de 20 de juliol, del Govern Valencià, pel qual s'estableix el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

[...]

DISPOSICIONS ADDICIONALS

[...]

Cinquena

Es modifica l'article quart del Decret 47/1989, de 4 d'abril, del Govern Valencià, pel qual són regulades les funcions, la composició i l'organització de la Junta Qualificadora de Coneixements del Valencià, que és redactat de la manera següent:

«Article quart

U. La composició de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià és la següent:

a) President: el director general de Política Lingüística, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

b) Vicepresident: un funcionari de la Direcció General de Política Lingüística, nomenat pel conseller de Cultura, Educació i Ciència, a proposta del titular d'aquesta Direcció General.

c) Un vocal, nomenat pel conseller de Cultura, Educació i Ciència, a proposta del director de l'Institut Valencià d'Administració Pública.

d) Un vocal, en representació de cadascuna de les universitats de la Comunitat Valenciana, nomenats pel conseller de Cultura, Educació i Ciència, a proposta dels rectors respectius.

e) Deu vocals nomenats pel conseller de Cultura, Educació i Ciència, a proposta del director general de Política Lingüística, entre persones de prestigi relacionades amb l'ensenyament i la difusió del valencià.

f) Secretari, sense vot: un funcionari de la Direcció General de Política Lingüística, designat pel seu titular que podrà ser lliurement destituït pel mateix òrgan que el va nomenar.

Dos. El mandat del vice-president i dels vocals durarà tres anys, al terme del qual podran ser renovats.»

Decret 62/2002, de 25 d'abril, del Govern Valencià, pel qual es regula l'acreditació dels coneixements lingüístics per a l'accés i la provisió de llocs en la funció pública docent no universitària a la Comunitat Valenciana.

L'aprovació de la Constitució Espanyola en 1978 va suposar un reconeixement de la riquesa lingüística d'Espanya com a patrimoni cultural objecte d'especial respecte i protecció, i va permetre que les altres llengües espanyoles, a part del castellà, foren oficials en les respectives comunitats autònomes d'acord amb els seus estatuts. Així, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en l'article 7, va declarar l'oficialitat del valencià i va preveure que es prengueren mesures per a la seua protecció, recuperació i aplicació en tots els àmbits, entre ells el de l'ensenyança.

Per a regular esta matèria es va aprovar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, que en l'article 18 va disposar la incorporació obligatòria del valencià a l'ensenyança en tots els nivells educatius. En l'article 23 va establir que els professors han de conèixer els dos idiomes oficials i que la reglamentació reguladora de l'accés del professorat als centres públics i privats establirà el sistema perquè tots els professors de nou ingrés posseïsquen les condicions fixades.

D'una altra banda, la Constitució Espanyola consagra en l'article 103 el principi d'eficàcia de l'Administració Pública i el principi de capacitat en l'accés a la funció pública. La Llei 30/1984, de 2 d'agost, de Mesures per a la Reforma de la Funció Pública, va establir les bases del règim estatutari dels funcionaris públics, entre ells els funcionaris docents, i, interrelacionant els mencionats principis d'eficàcia i de capacitat i la situació de cooficialitat del castellà i altres llengües espanyoles, va disposar en l'últim paràgraf de l'apartat 1 de l'article 19 que en les convocatòries per a l'accés a la funció pública, les administracions públiques, en l'àmbit respectiu de competències, hauran de preveure la selecció de funcionaris capacitats com cal per a cobrir els llocs de treball a les comunitats autònomes que gaudisquen de dos llengües oficials.

La Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu, en l'apartat 1 de la disposició addicional novena estableix que són bases del règim estatutari dels

funcionaris públics docents les regulades per la pròpia llei per a l'ingrés en la funció pública docent, i encomana al Govern el seu desenrotllament reglamentari en aquells aspectes que siguen necessaris per a garantir el marc comú bàsic d'esta funció pública docent. Afegix en l'apartat 2 de la dita disposició addicional que «Les comunitats autònomes ordenaran la seua funció pública docent en el marc de les seues competències, respectant en tot cas les normes bàsiques contingudes en esta llei i en el seu desenrotllament reglamentari conforme s'expressa en l'apartat anterior».

El text refós de la Llei de la Funció Pública Valenciana, aprovat pel Decret Legislatiu de 24 d'octubre de 1995, del Govern Valencià, en l'article 1.2 limita la seua pròpia aplicació al personal docent en aquelles matèries que no es troben regulades per normes bàsiques dictades per l'Estat i les específiques de la Comunitat Valenciana per al seu respectiu àmbit funcional.

El Reglament Orgànic i Funcional de les Escoles d'Educació Infantil i dels Col·legis d'Educació Primària, aprovat pel Decret 233/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, en el seu article 88, i el Reglament Orgànic i Funcional dels Instituts d'Educació Secundària, aprovat pel Decret 234/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, en el seu article 102, disposen que en els municipis de predomini lingüístic valencià tots els centres aplicaran un o més dels programes d'educació bilingüe, i que els centres dels municipis de predomini lingüístic castellà també poden aplicar qualsevol dels programes.

És fonamental per a la implantació d'estos programes que el professorat dels centres educatius de la Comunitat Valenciana tinga un domini oral i escrit suficient dels dos idiomes oficials per a la transmissió de coneixements.

L'article 20 del Reial Decret 850/1993, de 4 de juny, pel qual es regula l'ingrés i l'adquisició d'especialitats en els cossos de funcionaris docents a què es referix la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu, preveu que les comunitats autònomes amb llengua pròpia reconeguda oficialment, qual el coneixement d'esta constituïska un requisit per a l'accés als cossos de funcionaris docents, establisquen els procediments adequats per a l'acreditació del coneixement de la llengua pròpia, cosa que es considera oportú fer a fi que no hi haja discrecionalitat de l'Adminis-

tració en l'apreciació dels coneixements necessaris per a accedir a la funció pública docent.

Per tot l'exposat, a proposat del conseller de Cultura i Educació, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu i després de la deliberació del Govern Valencià, en la reunió del dia 25 d'abril de 2002,

DECRETE:

Article 1. Coneixement dels idiomes oficials.

El personal docent dels centres d'ensenyança no universitària i dels servicis o unitats de suport escolar i educatiu dependents de la Conselleria de Cultura i Educació ha de tindre el coneixement adequat, tant a nivell oral com escrit, dels dos idiomes oficials de la Comunitat Valenciana.

Article 2. Supòsits en què s'haurà de acreditar.

L'acreditació del coneixement adequat a què es referix l'article anterior s'exigirà en els procediments selectius d'ingrés i d'accés a cossos docents que es convoquen a la Comunitat Valenciana, inclosos els procediments d'accés a la condició de catedràtic.

Article 3. Procediment d'acreditació.

Per ordre de la Conselleria de Cultura i Educació s'establirà el procediment d'acreditació del coneixement adequat oral i escrit, previst a l'article 1, dels dos idiomes oficials.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Única. Pla de formació i actualització lingüística.

La Conselleria de Cultura i Educació elaborarà un pla de formació i actualització lingüística perquè el personal docent puga adquirir els coneixements adequats de valencià.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació reglamentària.

Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià. Elaboració i desplegament

Es faculta el conseller de Cultura i Educació per a dictar les disposicions necessàries per al desplegament i l'aplicació del present decret.

Segona. Entrada en vigor.

El present decret entrarà en vigor el dia de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 25 d'abril de 2002.

El president de la Generalitat Valenciana,
EDUARDO ZAPLANA HERNÁNDEZ-SORO

El conseller de Cultura i Educació,
MANUEL TARANCÓN FANDOS

Ordre de 6 de juny de 1986, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, que desplega el Decret 79/1984, de 30 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre l'aplicació de la Llei 4/1983, d'Ús i Ensenyament del Valencià.

La Llei de la Generalitat Valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, segons l'article 1.º té com a objecte genèric «complimentar i desplegar allò que disposa l'article seté de l'Estatut d'Autonomia quan regula l'ús normal i oficial del valencià a tots els àmbits de la convivència social, així com el seu ensenyament», i la seua Disposició Final Primera autoritza el Consell de la Generalitat Valenciana a l'adopció de totes aquelles disposicions reglamentàries que calguen per a l'aplicació i desplegament del que es disposa en aquesta Llei.

Al llarg de més de dos anys el Consell de la Generalitat Valenciana, i la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència per manament d'ell, ha anat adoptant disposicions legals per a l'aplicació i desplegament del que la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià disposa, però encara resten aspectes referents a l'ensenyament que necessiten de regulació, la qual cosa és inajornable, ja que la Disposició Transitòria Primera de la Llei 4/1983 marca el termini de tres anys per a realitzar els manaments de la Llei «pel que fa a l'Administració de la Generalitat Valenciana».

Per altra banda, cal adequar aspectes relatius a l'ensenyament del valencià i en valencià a la realitat dels objectius ja aconseguits, i acompassar el ritme d'aplicació progressiva de la Llei per tal que el procés de recuperació lingüística encetat continue produint-se de forma satisfactòria, adequant les seqüències temporals que s'han de contemplar.

És per això que

ORDENE

Article primer

El temps dedicat a l'ensenyament de l'assignatura de valencià dins de l'horari setmanal lectiu serà el següent per als estudis que tot seguit s'esmenten:

---

* NOTA: Es transcriu la present ordre a títol d'exemple.

1. Formació Professional (Règim General):

— Curs d'Ensenyaments Complementaris, 3 hores setmanals.

— Primer Curs M Segon Grau:

a) Especialitats de la rama administrativa, 3 hores setmanals.

b) Altres Especialitats, 2 hores setmanals.

2. Règim Nocturn de BUP Tercer Curs:

— Valencià, 2 classes setmanals.

— Idioma Estranger, 3 classes setmanals.

— Geografia i Història, 4 classes setmanals.

— Filosofia, 3 classes setmanals.

3. COU

Dins del Seminari de Valencià els centres de Batxillerat podran oferir als alumnes de COU la Literatura com a assignatura opcional amb el mateix tractament horari que la resta d'assignatures optatives.

Article segon

A l'efecte de convalidació de l'assignatura de valencià entre els estudis de BUP i FP hom atindrà les equivalències següents:

Primer de BUP: Primer i Segon de FP-1.

Segon de BUP: Curs d'Ensenyaments Complementaris del Règim General de FP-2.
Primer de FP-2 del Règim d'Ensenyaments Especialitzats.

Tercer de BUP: Primer del Règim General de FP-2. Segon del Règim d'Ensenyaments Especialitzats de FP-2.

Article tercer

Per donar suport a l'ensenyament en valencià es crea la figura dels assessors didàctics per a l'ensenyament en valencià, que dependran orgànicament de la Direcció General d'Educació Bàsica i Ensenyaments Especials i funcionalment del Gabinet d'Ús i Ensenyament del Valencià.

Els esmentats assessors didàctics tindran les funcions d'orientació, seguiment i suport tècnic dels professors que realitzen l'ensenyament en valencià.

Article quart

L'aplicació del que s'estableix a l'apartat 1.a) de l'article 12 de l'Ordre d'aquesta Conselleria d'1 de setembre de 1984, s'adequarà a les característiques sociolingüístiques de l'alumnat i el seu nivell d'aprenentatge del valencià, segons les possibilitats organitzatives del centre i l'especialització i reciclatge del professorat. La Direcció General d'Educació Bàsica i Ensenyaments Especials, vistos els informes dels Serveis Territorials corresponents, autoritzarà el pla d'implantació que s'adeqüe al que abans s'indica.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

En el curs 1986/1987 només podran fer l'oferta prevista en el número 3 de l'article 1.º d'aquesta Ordre els centres que ja el curs 1985/1986 impartiren en COU l'assignatura de valencià.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Resten derogades totes les normes d'igual o inferior categoria que s'oposen al que estableix aquesta Ordre, i especialment l'establert a l'apartat b) del número 2 de l'article 9 de l'Ordre d'aquesta Conselleria d'1 de setembre de 1984 pel que fa a la distribució setmanal de classes per al Tercer Curs del Règim Nocturn de BUP.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

La Direcció General d'Educació Bàsica i Ensenyaments Especials i la d'Ensenyament Mitjà estan autoritzades perquè en l'àmbit de llurs competències dicten les resolucions o les instruccions que consideren adients per tal de dur a terme el que disposa aquesta Ordre.

Segona

Els continguts acadèmics d'aquesta Ordre seran d'aplicació per al curs 1986/1987 i següents.

Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià. Elaboració i desplegament

Tercera

Aquesta Ordre vigirà el dia de publicació al *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 6 de juny de 1986.

El conseller de Cultura, Educació i Ciència,
CEBRIÀ CISCAR I CASABAN

ACADÈ
MIAVA
LENCI
ANADE
LALLE
NGUA~